

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ
ЗА
ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, РАЗРАБОТКА И ВНЕДРЯВАНЕ НА
ПОДОБРЕНИЯ, ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА
ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА
СИСТЕМА (ИСИС)

Заличаванията на информация в документа са на основание на чл. 4, ал. 1 от Общ регламент за защита на данните.

Съдържание

1.	СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИИ И СЪКРАЩЕНИЯ	8
2.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	9
2.1.	ПРЕДМЕТ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА	9
2.2.	НОРМАТИВНА РАМКА	9
2.2.1.	НОРМАТИВНА УРЕДБА, ОТНОСИМА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА СИСТЕМАТА....	9
2.2.2.	НАЦИОНАЛНА НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ.....	12
2.3.	ОПИСАНИЕ НА СИСТЕМАТА. ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	13
2.3.1.	Въведение	13
2.3.1.1.	Цел и предназначение.....	13
2.3.1.2.	Обхват	13
2.3.2.	Структура и функционалност	14
2.3.2.1.	Връзки между подсистемите и външни интерфейси.....	16
2.3.2.2.	Основни функции на системата.....	17
2.3.3.	Подсистеми на ИСИС.....	18
2.3.3.1.	Поддържане на класификатори, номенклатури и други метаданни (Метаданни)	18
2.3.3.2.	Получаване и контрол на входните данни (Входна подсистема).....	18
2.3.3.3.	Регистри	18
2.3.3.4.	Подсистема за обработка и съхранение на данните по видове статистики (Схеми на обработка).....	19
2.3.3.5.	Единно хранилище на данни	19
2.3.3.6.	Изготвяне на публикации и разпространение на данни (Публикации).....	20
2.3.3.7.	Потребители на ИСИС (Приложна администрация).....	20
2.3.3.8.	Обща схема на подсистемите на ИСИС и функционални връзки между подсистемите	20
2.3.3.9.	Анализ на съхраняваните в ИСИС данни и процедури за архивиране и изтриване на данни	23
2.3.3.10.	Справки	24

2.3.4. Детайлно описание на подсистемите.....	24
2.3.4.1. Подсистема за поддържане на класификатори, номенклатури и други метаданни (Метаданни).....	24
2.3.4.1.1. Предназначение.....	24
2.3.4.1.2. Функции.....	24
2.3.4.2. Подсистема за получаване и контрол на входните данни (Входна подсистема)	26
2.3.4.2.1. Предназначение.....	26
2.3.4.2.2. Изисквания	26
2.3.4.2.3. Параметри на входната информация	26
2.3.4.2.4. Формат на входната информация.....	27
2.3.4.2.5. Получаване на входната информация.....	27
2.3.4.2.6. Отчетни единици и отчетни форми.....	27
2.3.4.2.7. Процес на проверка на данните.....	27
2.3.4.2.8. Общи функции	28
2.3.4.2.9. Функции за отчетните единици	28
2.3.4.2.10. Оперативни функции за експертите от БНБ	29
2.3.4.2.11. Административни функции за експертите от БНБ.....	29
2.3.4.3. Подсистема Регистри.....	29
2.3.4.3.1. Регистър на местните икономически субекти (МИС).....	30
2.3.4.3.2. Регистър Кредити, Регистър Сметки в чужбина и Регистър Инвестиции	30
2.3.4.3.3. Регистър Български ценни книжа	31
2.3.4.4. Подсистема за обработка и съхранение на данните по видове статистики (Схеми на обработка).....	31
2.3.4.4.1. Предназначение.....	31
2.3.4.4.2. Схеми на обработка за планиране на събирането.....	32
2.3.4.4.3. Схеми на обработка на данните за външната търговия (Стоки)	32
2.3.4.4.4. Схеми на обработка на данните за услугите (Услуги)	33
2.3.4.4.5. Схеми на обработка на данните за преките инвестиции и свързания с тях доход (Преки инвестиции)	33

2.3.4.4.6. Схеми на обработка на данните за портфейлните инвестиции и свързания с тях доход и за CSDB (Ценни книжа)	34
2.3.4.4.7. Схеми на обработка на данните за другите инвестиции и свързания с тях доход (Търговски кредити, Финансови кредити, Физически лица, Сметки).....	35
2.3.4.4.8. Схеми на обработка на данните за други финансови институции.....	36
2.3.4.4.9. Схеми на обработка за компилиране на платежния баланс, международната инвестиционна позиция, brutния външен дълг и данните за сметка „Останал свят” на MUFA	37
2.3.4.4.10. Трансфер на данни от външни системи.....	38
2.3.4.4.11. RIAD	38
2.3.4.4.12. Валутни курсове.....	39
2.3.4.4.13. Изпращане на данни на ЕЦБ.....	39
2.3.4.5. Единно хранилище на данни	39
2.3.5. Реализация на системата	40
2.3.5.1. Обща архитектура.....	40
2.3.5.1.1. Системни интерфейси	41
2.3.5.1.2. Потребителски интерфейси	41
2.3.5.1.3. Хардуерни интерфейси.....	42
2.3.5.1.4. Софтуерни интерфейси	44
2.3.5.2. Видове потребители.....	44
2.3.5.3. Управление на достъпа.....	45
2.3.5.3.1. Потребители на системата	45
2.3.5.3.2. Привилегии.....	45
2.3.5.3.3. Роли	46
2.3.5.3.4. Проверка на правата за достъп	46
2.3.5.3.5. Защита на данните	46
2.3.5.3.6. Възможности за одит и контрол.....	46
2.3.6. Документиране на системата и изисквания към документацията	46
2.3.6.1. Потребителска документация	47

2.3.6.2. Системна документация	47
2.3.6.3. Експлоатационна документация.....	47
3. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЯВКАТА.....	48
3.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ И НЕОБХОДИМОСТ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОМЕНИТЕ	48
3.2. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ВКЛЮЧЕНИ В ЗАЯВКАТА	48
3.2.1. Оптимизация на модула за получаване и контрол на входните данни (Входна подсистема):	48
3.2.1.1. Свиване на полетата за деловодна информация при подаване на входна форма на гише.....	48
3.2.1.2. Създаване на нова входна форма СПБ-5 (SPB_5_BPM6_2021)	49
3.2.1.3. Промени във входна форма СПБ-7	50
3.2.1.4. Промяна във форма Активи и пасиви на ИФ (IF_BALANCE_INPUT_BPM6).....	51
3.2.1.5. Промени при формалния контрол на форма СПБ-8	51
3.2.1.6. Създаване на входна форма с коментари при експертния контрол на форма СПБ-11	52
3.2.1.7. Промени в експертния контрол на форма СПБ-8	52
3.2.1.8. Промени в експертния контрол на форма СПБ-5	52
3.2.1.9. Промени в експертния контрол на форма СПБ-7	54
3.2.1.10. Файлове, свалени за подписване да не могат да се променят	55
3.2.2. Оптимизация на модул Регистри.....	55
3.2.2.1. Изменения в Регистъра на Местните икономически субекти	55
1. Първоначално одобрение на нова регистрация (нов МИС) от експерт на БНБ	55
2. Попълване по подразбиране на определени полета при създаване на нова регистрация (нов МИС) от експерт на БНБ	56
3.2.2.2. Изменения в Регистър Сметки в чужбина.....	57
3.2.3. Оптимизация на модул за обработка и съхранение на данните по видове статистики (Схеми на обработка).....	58
3.2.3.1. Промяна в схема за Валутна структура на стоки и услуги (IRE).....	58
3.2.3.2. Промяна в схема Подготовка на извадката относно справка за сумите от регистъра на НСИ за участващите в извадката за СПБ-11	62

3.2.3.3. Промяна в експертния контрол на форма СПБ-11 - добавяне на КИД и вътрешен коментар на експерта в квадратчето за приемане.....	64
3.2.3.4. Промяна в схема При в страната - първична, месечни данни	65
3.2.3.5. Промяна в третиране на дивиденди по инструмент F89 в преки инвестиции в чужбина и пропускане за обработка на преки инвестиции, за които в Регистъра на инвестициите е посочен ISIN код.....	66
3.2.3.6. Промяна в третиране на дивиденди по инструмент F89 в пр. инвестиции в страната	70
3.2.3.7. Промяна в схемата за обработка на данни от Инвестиционните фондове.....	72
3.2.3.8. Промени в схема Компилиране на MUFA/AFA	80
3.2.3.9. Реализиране на реконсилия на потоци и позиции на ПБ и МИП за целите на ТФС	81
3.2.3.10. Схема трансфер на данни от ИСПС към ИСИС	83
3.2.4. Оптимизация на модула за потребители на ИСИС (Приложна администрация):.....	84
3.2.4.1. Промени в модулите за обслужване на заявления за достъп	84
3.2.4.1.1. Нов МИС и нов контакт с автоматично извличане на данни от заявления и възможност за редакция	84
3.2.4.1.2. Промени при създаване на нов контакт.....	85
3.2.4.1.3. Създаване на МИС с идентификатор различен от ЕГН/ЛНЧ/Булстат	86
3.2.4.1.4. Промени в таб Обслужване на заявленията относно поле Коментар.....	88
3.2.4.1.5. Създаване на възможност за прикачване на документи при обслужване на заявленията	89
3.2.4.1.6. Промени при генериране и изпращане на временна парола на нов контакт ...	89
3.2.4.1.7. Нови възможности за търсене	90
3.2.4.1.8. Промени по образците на заявленията	92
3.2.4.1.9. Промени в Регистър МИС във връзка с промените при достъпа до Портала ..	94
3.2.4.1.10. Промени в изпращането на уведомителни съобщения от системата във връзка с промяната в достъпа до Портала	96
3.2.4.1.11. Отмяна на достъп	97
3.2.4.1.12.Необходими промени за защита от автоматизирано изпращане на заявления	97
3.3. МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	98

3.4. СРОКОВЕ	98
3.5. ПРИЕМАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЗАЯВКАТА	98
3.6. ГАРАНЦИОННА ПОДДРЪЖКА.....	98
3.7. ВРЕМЕ ЗА РЕАКЦИЯ И ВРЕМЕ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ/ИНЦИДЕНТИ ПРИ ГАРАНЦИОННА ПОДДРЪЖКА.....	99
3.8. ЦЕНТЪР ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА КЛИЕНТИ / HELPDESK В РАМКИТЕ НА ГАРАНЦИОННАТА ПОДДРЪЖКА	100
3.9. ПРОЦЕДУРА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОБЛЕМИ/ИНЦИДЕНТИ	100
3.9.1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ	100
3.9.2. РЕГИСТРАЦИЯ	101
3.9.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	101
4. ЗАЩИТА НА ИНФОРМАЦИЯТА	101

1. СПИСКЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИИ И СЪКРАЩЕНИЯ

Съкращение	Описание
БНБ	Българска народна банка
ИСПС	Информационна система по парична статистика
КУКЕП	Квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис
ИСИС	Интегрирана статистическа информационна система
CSDB	Centralized Securites Database
SHSDB	Securities Holdings Statistics Database
EDX	Statistical Data Exchange
RIAD	Register of Institutions and Assets Database LEI - Legal Entity Identifier (ISO 17442:2012)
EDP	Excessive Debt Procedure
ESA 95	European System of Accounts '95
ESA 2010	European System of Accounts 2010
GESMES/TS	Generic Statistical Message for Time Series
MTO	Money Transfer Operators
MUFA	Monetary Union Financial Accounts
SDMX	Statistical Data and Metadata Exchange
VPN	Virtual private network
QFAGG	Quarterly Financial Accounts for General Government
eDamis	Система за обмен на данни с Евростат
БМР	Банка за международни разплащания
ЕЦБ	Европейска централна банка

ОБИС	Основна банкова информационна система на БНБ
МВФ	Международния валутен фонд

2. ВЪВЕДЕНИЕ

2.1. ПРЕДМЕТ НА ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА

Предмет на възлагане са следните дейности:

2.1.1. Проектиране, разработка и внедряване на изменения и допълнения („функционално развитие/актуализации на Системата“) към Системата, подробно описани в т. 3.2. от настоящата Техническа спецификация.

2.1.2. Гаранционна поддръжка на всички актуализации на Системата, изпълнени по т. 2.1.1., която се осъществява при условията посочени в настоящата Техническа спецификация за срок от 1 (една) година.

2.2. НОРМАТИВНА РАМКА

2.2.1. НОРМАТИВНА УРЕДБА, ОТНОСИМА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА СИСТЕМАТА

- Закон за БНБ;
- Закон за статистиката;
- Валутен закон;
- Наредба №27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа;
- Наредба №17 на БНБ от 29 март 2018 г. за паричната и лихвената статистика и статистиката на финансовите сметки и Указанията към нея;
- Указания на БНБ за предоставяне на информация за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа, януари 2021 г.;
- Регламент (ЕО) № 951/2009 на Съвета от 9 октомври 2009 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2533/98 относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка;

- Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността относно платежния баланс, международната търговия с услуги и преките чуждестранни инвестиции по отношение на осъвременяването на изискванията за данни и определенията и последващите го изменения;
- Насоки на Европейската централна банка от 9 декември 2011 година относно изискванията за статистическа отчетност на Европейската централна банка в областта на външната статистика (ЕЦБ/2011/23) (2012/120/ЕС) и последващите ги изменения (последното от 02.08.2018 г. - ЕЦБ/2018/19);
- Европейската система от национални и регионални сметки, ревизия 2010 г. (ЕСС 2010);
- Насоки (ЕС) 2021/831 на Европейската централна банка от 26 март 2021 година относно отчитаната статистическа информация за финансови посредници, различни от парично-финансови институции (ЕЦБ/2021/12);
- Меморандум за разбирателство между ЕЦБ и Евростат от 7 ноември 2016 г. за гарантиране на качеството на статистиките в обхвата на Процедурата за макроикономическите дисбаланси;
- Регламент (ЕС) № 1011/2012 на Европейската централна банка от 17 октомври 2012 година относно статистически данни за държани ценни книжа (ЕЦБ/2012/24) и последващите го изменения и Насоки на ЕЦБ от 22 март 2013 г. относно статистическите данни за държани ценни книжа (ЕЦБ/2013/7) и последващите ги изменения;
- Насоки на Европейската централна банка от 26 септември 2012 година относно рамката за управление на качеството на данни за Централизираната база данни за ценни книжа (ЕЦБ/2012/21) и Препоръка на Европейската централна банка от 26 септември 2012 година относно рамката за управление на качеството на данни за Централизираната база данни за ценни книжа (ЕЦБ/2012/22);
- Регламент (ЕО) № 747/2008 на Комисията от 30 юли 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 716/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за структурата и дейността на предприятията с чуждестранен контрол, по отношение на определенията на характеристиките и прилагането на NACE Rev. 2;

- Регламент (ЕО) № 364/2008 на Комисията от 23 април 2008 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 716/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно техническия формат за предаване на статистиката за предприятията с чуждестранен контрол и за дерогациите, които следва да се предоставят на държавите-членки стиките и прилагането на NACE Rev. 2;
- Регламент (ЕО) № 1055/2008 на Комисията от 27 октомври 2008 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 184/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на критериите за качеството и отчетите за качеството на статистиката на платежния баланс и последващите го изменения;
- Решение на Европейската централна банка от 27 декември 2010 година относно предаването на поверителни данни съгласно общата рамка за регистрите на предприятията за статистически цели (ЕЦБ/2010/33);
- Регламент (ЕС) 2021/379 на Европейската централна банка от 22 януари 2021 година относно балансовите позиции на кредитните институции и на сектор „Парично-финансови институции“ (преработен текст) (ЕЦБ/2021/2);
- Регламент (ЕС) № 1073/2013 на ЕЦБ от 18 октомври 2013 година относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове (преработен текст) (ЕЦБ/2013/38);
- Регламент (ЕС) 2018/231 на ЕЦБ от 26 януари 2018 г. относно изискванията за статистическа отчетност за пенсионни фондове (ЕЦБ/2018/2);
- Регламент (ЕС) № 1374/2014 на Европейската централна банка от 28 ноември 2014 година относно изисквания за статистическа отчетност за застрахователни (осигурителни) дружества (ЕЦБ/2014/50);
- Регламент (ЕС) № 1075/2013 на ЕЦБ от 18 октомври 2013 година относно статистиката на активите и пасивите на дружествата със специална инвестиционна цел, занимаващи се със секюритизационни трансакции (преработен текст) (ЕЦБ/2013/40);
- Регламент (ЕС) № 1409/2013 на ЕЦБ от 28 ноември 2013 година относно статистика на плащанията (ЕЦБ/2013/43);
- Насоки на ЕЦБ от 4 април 2014 година относно паричната и финансовата статистика (преработен текст) (ЕЦБ/2014/15);

- Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ECC 2010);

- Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция на Международния валутен фонд (Balance of Payments and International Investment Position Manual, International Monetary Fund, 6th edition, 2009);

- Ръководството по външен дълг на Международния валутен фонд (External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users, IMF, 2014);

- Balance of Payments Vademecum;

- ECB Booklet;

- SDMX user guide – www.sdmx.org;

- EXDI technical specification;

- ESCB statistical information management: Security policy;

- XML Best Practice - High-Level Principles;

- XML Best Practice - Technical Guidelines.

-

2.2.2. НАЦИОНАЛНА НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

- Закон за електронното управление;

- Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги;

- Закон за електронната идентификация;

- Закон за защита на личните данни;

- Закон за защита на класифицираната информация;

- Закон за администрацията;

- Закон за достъп до обществена информация;

- подзаконовите нормативни актове (правилници и наредби) към горепосочените закони.

Изпълнителят следва да вземе под внимание и нормативните актове, които междувременно могат да влязат в сила и имат отношение към изпълнението на поръчката.

При установяване на противоречие между настоящата спецификация и действащ нормативен акт, приоритет има съответният акт.

2.3. ОПИСАНИЕ НА СИСТЕМАТА. ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

2.3.1. Въведение

2.3.1.1. Цел и предназначение

През периода 2009-2019 г. за нуждите на дирекция “Статистика” в БНБ бе поетапно разработена и внедрена „Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС)”, която да служи за осигуряване, обработване и разпространение на статистическа и аналитична информация.

Интегрираната Статистическа Информационна Система (ИСИС) осигурява на експертите от дирекция “Статистика” в БНБ възможност за дефиниране и получаване на входни форми, верификация на статистическата информация, калкулации и обработки, както и изходни справки, отчети и публикации. Системата е реализирана като единна технологична среда с общи функционални подсистеми и подсистеми по видове статистики. Тази технологична среда дава възможност за развитие – добавяне на нови подсистеми и функции и разширяване на обхвата и характеристиките на данните.

Системата покрива изискванията за качество на изготвянето на статистическата информация, както и стандартите за сигурност и конфиденциалност, наложени от БНБ, ЕЦБ, Евростат и други институции.

БНБ притежава изключителна собственост върху авторските права за системата и последващите ѝ доработки.

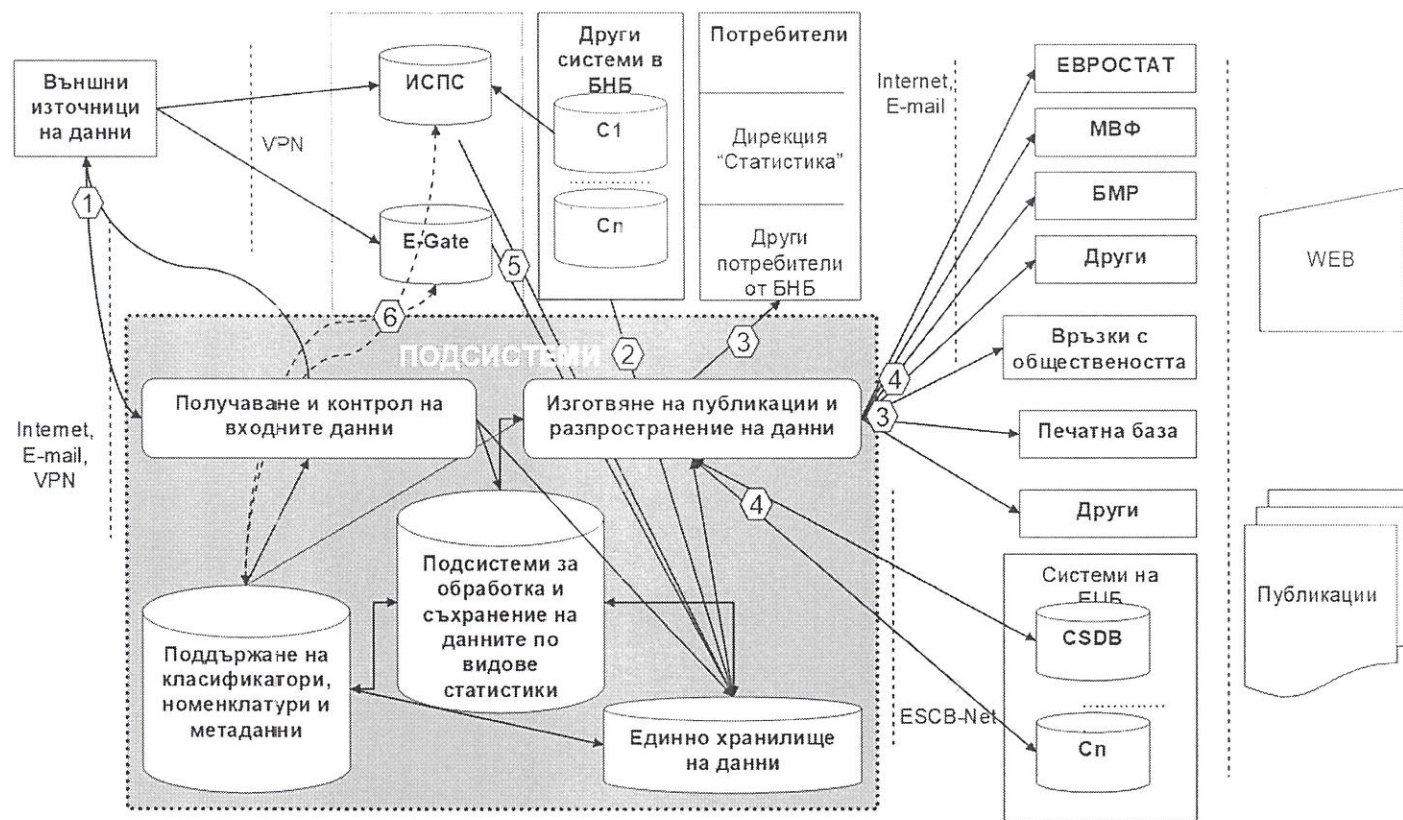
2.3.1.2. Обхват

Системата автоматизира дейностите, свързани със събирането, обработката и разпространението на статистическа информация в дирекция “Статистика”, които не се включват в системата ИСПС. Тя обслужва всички потоци от статистическа информация във всяка една фаза, като гарантира консистентността и интегритета им. Системата осигурява изготвянето и докладването на статистическа информация до международните институции в изисквания от тях формат.

2.3.2. Структура и функционалност

Приложената функционална схема на ИСИС, показва основните подсистеми и интерфейси.

Обща схема на ИСИС

2.3.2.1. Връзки между подсистемите и външни интерфейси

Блок-схемата на основните подсистеми на ИСИС представя връзките между тях и външните интерфейси, групирани по функционално предназначение.

(1) Зареждане в системата на данни от външни източници.

Зареждането може да се извършва чрез WEB базиран или друг интерфейс, като отчетните единици имат възможност да въвеждат данните ръчно или да ги зареждат в определен формат.

(2) и (5) Зареждане в системата (Единното хранилище на данни) на готови показатели от други системи в БНБ.

Зареждането на данни в системата става:

- чрез генериране на файлове от други системи и автоматизираното им зареждане в ИСИС;
- database links и интерфейсни таблици
- web service
- чрез ръчно въвеждане на данни

Процесите по описание на данните, протоколи, формат, валидиране и др., свързани със зареждането на данни от други системи отговарят на изискванията в документите XML Best Practice – High-Level Principles и XML Best Practice – Technical Guidelines.

(3) и (4) Публикуване и разпространение на данни към потребители в БНБ и външни потребители.

Чрез ИСИС Дирекция „Статистика” изпълнява една от основните си функции – разпространение на данни, чрез:

- публикации, които се генерират на база на предварително дефинирани шаблони;
- автоматично изготвяне на справки и отчети за WEB страницата на БНБ;
- автоматично и ръчно изготвяне и изпращане на данни до външни потребители.

(6) Връзка със съществуващите статистически информационни системи

Изградена е интерфейсна връзка между ИСИС и съществуващата в дирекцията информационна система ИСПС, с цел обмен на информация и зареждане на данни в единното хранилище.

Връзката с E-gate не се използва от август 2016 г., поради преустановяване на изискването за воденето на регистри от доставчиците на платежни услуги и предоставяне на информация на БНБ за целите на статистиката.

В ИСИС са реализирани и интерфейси към системите на ЕЦБ чрез системата за пренос на данни EXDI/ESCB-net.

2.3.2.2. Основни функции на системата

- Дефиниране на отчетни форми;
- Дефиниране на класификатори и номенклатури;
- Зареждане на данни от отчетните единици чрез WEB или друг подходящ интерфейс;
- Контроли на входните данни;
- Ръчно въвеждане на данни от отчетните единици и от експерти на БНБ;
- Автоматично зареждане на данни от други системи в и извън БНБ;
- Ръчни и автоматични обработки на данни;
- Дефиниране на изходни показатели;
- Ръчно и автоматично изчисляване на изходни показатели;
- Дефиниране на изходни отчети и публикации;
- Ръчно и автоматично генериране на изходни отчети и публикации;
- Зареждане на данни за WEB страницата на БНБ;
- Ръчно и автоматично изпращане на данни на ЕЦБ и други международни институции;
- Осигуряване на интерактивен достъп до агрегирани показатели за потребители от БНБ;

- Изготвяне на ad-hoc справки.

2.3.3. Подсистеми на ИСИС

Подсистемите са общофункционални (обслужват всички видове статистики) и подсистеми според вида статистика.

Общофункционалните подсистеми са:

2.3.3.1. Поддържане на класификатори, номенклатури и други метаданни (Метаданни)

Предназначението на подсистемата е да съхранява информацията, необходима за функционирането на останалите модули на ИСИС. Метаданните се използват за дефиниране на отчитащите се институции, видовете входни отчетни форми, тяхното съдържание и контролите, които следва да се извършват. Метаданните играят роля и при дефинирането на различните видове обработки, които се извършват с информацията.

2.3.3.2. Получаване и контрол на входните данни (Входна подсистема)

Предназначението на подсистемата е да предоставя възможност на външни (отчетните единици) и вътрешни (експертите от дирекция „Статистика“) потребители да въвеждат данни в ИСИС. Осигурява предварителен формален контрол и автоматично уведомява подаващата отчетна единица за резултатите от него. Чрез нея експертите от дирекция „Статистика“ проследяват процеса на получаване на информацията и резултатите от контрола.

2.3.3.3. Регистри

Подсистемата се състои от Регистър на наблюдаваните местни икономически единици; Регистър на банкови сметки в чужбина; Регистър Кредити - на финансови кредити между местни и чуждестранни лица; Регистър Преки инвестиции – на преките инвестиции на местни лица; Регистър Български ценни книжа.

В разработения Регистър на наблюдаваните местни икономически единици, се съдържа основна информация за местните лица. Включва всички единици, за които се отчита информация за нуждите на статистиката на платежния баланс, международната

инвестиционна позиция, статистиката на ценните книжа, статистиката на другите финансови институции и др., както и всички единици – потребители на Портала на ИСИС.

Регистър МИС съдържа и информация за всички единици, които подлежат на докладване в Регистъра на институциите и филиалите (Register of Institutions and Affiliates Database (RIAD)) на ЕЦБ. В останалите регистри се съдържа индивидуална информация за сделките, които се декларират в БНБ, съгласно изискванията на чл.7, ал.5 от Валутния закон.

Обектите на регистрите се наричат регистрации и са пряко или косвено свързани с процеса на събиране на данни в системата. Тези регистри служат за обогатяване при обработките на данни в подсистемите, които включват входни форми от отчетни единици за определени събития.

Подсистемата Регистри обхваща и функционалности за създаване на нови регистрации, както и подаване и обработка на заявки за промяна във вече съществуващи регистрации, за преглед и филтриране на регистрации, за поддържане на исторически периоди за една регистрация.

2.3.3.4. Подсистема за обработка и съхранение на данните по видове статистики (Схеми на обработка)

Тук се включват схеми на обработка, които са разграничени според спецификата на вида статистика, която се обработва чрез тях.

Схемите на обработка са предназначени да съхраняват входни и изходни данни и показатели, да извършват дефинирани обработки, както и да поддържат журнал на всички промени, история на състоянието към даден момент и справки за данните.

2.3.3.5. Единно хранилище на данни

В него се съхраняват голям набор от агрегирани показатели, които могат да се използват и от експерти извън дирекция “Статистика” за икономически анализи. Единното хранилище дава възможност за лесен достъп до необходимата информация като предоставя средства за многомерно представяне на данните и извличане на динамични редове на базата на предварително дефинирани от потребителя критерии. Данни в единното хранилище могат да се зареждат както от подсистемите за получаване и

обработка и съхранение на данните, така и от други съществуващи в БНБ статистически системи (ИСПС). Данни се зареждат и от други системи в БНБ, извън дирекция Статистика.

2.3.3.6. Изготвяне на публикации и разпространение на данни (Публикации)

Предназначението на подсистемата е да предоставя възможност на потребителите, посредством WEB базиран интерфейс (или друг подходящ), да създават изходни отчети за публикуване и изпращане на данни в подходящата структура и формат. Стандартните изходи на системата представят статистическите серии в готов вид за публикуване на хартиен носител, в Интернет или за изпращането им до международните институции в изисквания от тях формат.

Освен стандартните изходи, подсистемата е предназначена да предоставя възможност за дефиниране и генериране на нови справки, чрез настройваем интерфейс.

2.3.3.7. Потребители на ИСИС (Приложна администрация)

Потребителите на системата биват вътрешни за БНБ и външни (подотчетни лица и външни потребители на статистическата информация).

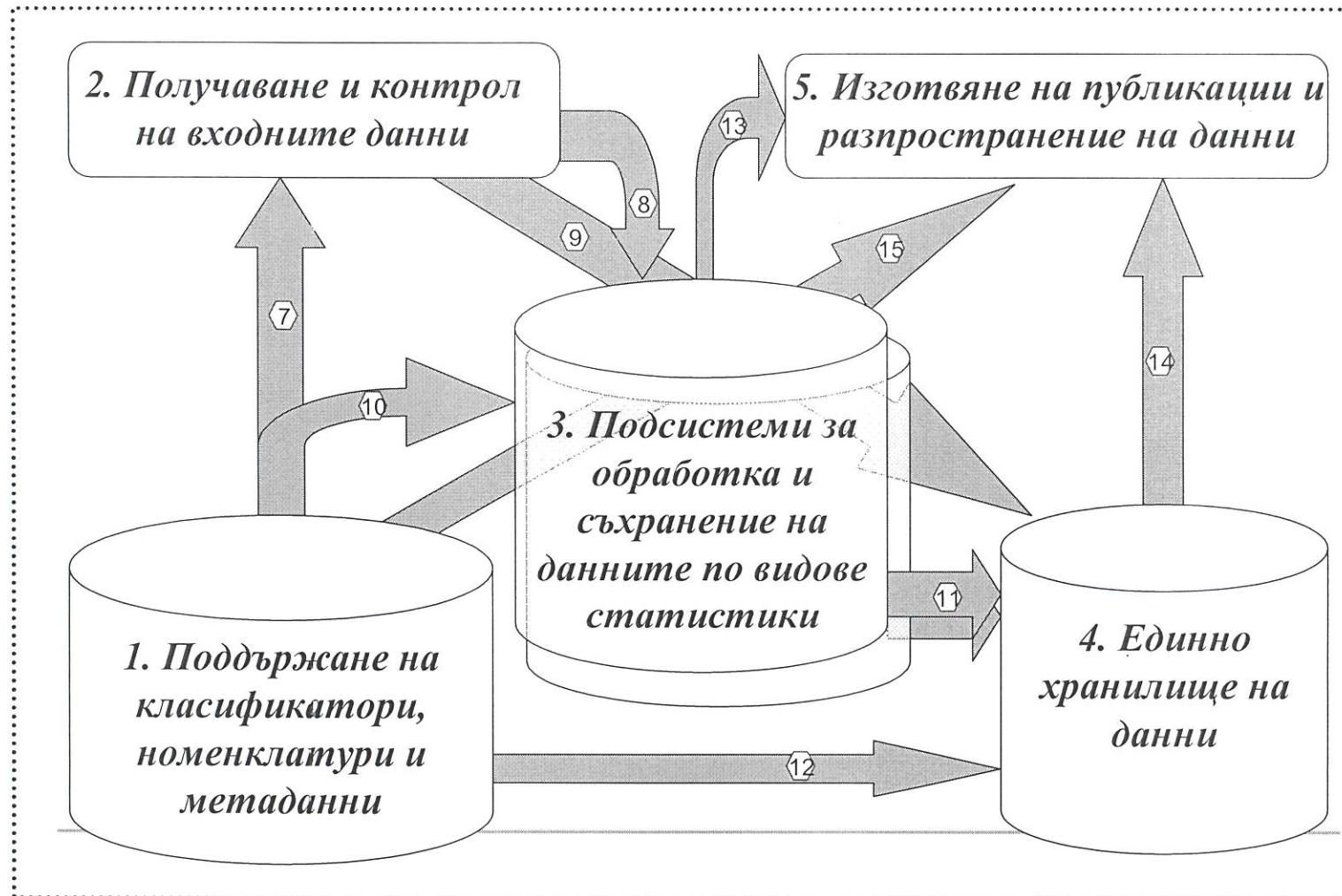
Вътрешните потребители са от дирекция “Статистика”, както и други потребители от БНБ. Първият вид потребители в БНБ имат достъп както до входните индивидуални данни с цел верификация, така и до агрегираните данни. Потребителите имат достъп до системата на база на предварително определени права и при спазване на изискванията за конфиденциалност и принципа – достъп се предоставя само на онези потребители, които имат необходимост от него за извършване на работата си.

За администриране на достъпа до системата на подотчетните лица (външни потребители) в подсистемата са разработени функционалности за обслужване на заявленията за достъп, подадени през Портала на ИСИС, и за преглед на уеб потребителите, техните права за достъп и контакти.

2.3.3.8. Обща схема на подсистемите на ИСИС и функционални връзки между подсистемите

На следващата страница е представена обща схема на подсистемите на ИСИС.

Подсистеми на ИСИС

Функционалните връзки между отделните подсистеми, представени и номерирани на схемата, са както следва:

(7) Подсистемата за получаване и контрол на входните данни извършва следните действия:

- проверява дали статуса на отчетните единици и видовете отчети, които те изпращат, отговарят на заложените в метаописанието;
- прилага класификатори и номенклатури към данни, получени от отчетните единици;
- извършва логически и формален контрол върху получените данни на база метаданните, заложен в Подсистемата за поддържане на класификатори, номенклатури и метаданни;
- на база резултатите от контрола системата генерира журнал

(8) Оперативните данни от Подсистемата за получаване и контрол на входните данни се зареждат в Подсистемите за обработка и съхранение на данните по видове статистики.

(9) Готовите показатели от Подсистемата за получаване и контрол на входните данни се зареждат в Единното хранилище на данни.

(10) Подсистемите за обработка и съхранение на данните по видове статистики извършват следните действия:

- използват класификатори и номенклатури за систематизиране на заредените данни за отчетните единици и тяхното съхранение в съответните структури;
- извършват обработки на данните на база на метаданните заложен в Подсистемата за поддържане на класификатори, номенклатури и метаданни.

(11) В Единното хранилище на данни се зареждат обработени данни от Подсистемите за обработка и съхранение на данните по видове статистика.

(12) Единното хранилище на данни използва класификаторите и номенклатурите необходими за публикацията и разпространението на данните заредени в него.

(13) Подсистемата „Изготвяне на публикации и разпространение на данни” осигурява възможност за изготвяне на публикации и изпращане на данни директно от Подсистемите за обработка и съхранение на данните по видове статистика.

(14) Данните, необходими за изготвяне на публикации или изпращане на външни за системата източници, се извличат от Единното хранилище на данни.

(15) Подсистемата за изготвяне на публикации и разпространение на данни извлича:

- структурата и периодичността на изходните данни;
- класификаторите и номенклатурите, използвани за представяне на данните;
- потребителските групи с различни права на достъп до изходните данни.

Коректността на данните в Единното хранилище на данни е резултат от коректността на данните, заредени от отделните подсистеми. Посоката на движение на данните е еднопосочна от подсистемата за получаване и контрол на входните данни през отделните подсистеми за обработка и съхранение на данните по видове статистики към Единното хранилище на данни. Директни корекции на данните в Единното хранилище не се допускат. Ако са необходими такива, те се извършват чрез зареждане на коригиращи данни през входната подсистема и съответната функционална подсистема.

2.3.3.9. Анализ на съхраняваните в ИСИС данни и процедури за архивиране и изтриване на данни

В ИСИС е разработен модул за управление на процеса на анализ на съхраняваните в системата данни с цел оптимизиране на използваното дисково пространство. Този процес преминава през следните етапи:

- Откриване на излишни обекти

Откриването на излишни обекти става с използването на фиксирани и реализирани в програмата алгоритми. За различните типове обекти се използват различни алгоритми, от които потребителят, за всяка отделна сесия на търсене, може да си избере.

- Анализ на откритите обекти по видове (потребителят има възможност да разгледа информация за съдържанието на откритите обекти).

- Избор на обекти за изтриване (потребителят има възможност да маркира конкретни обекти за изтриване или за преглед от друг потребител; маркирани обекти за изтриване могат да бъдат изключвани от списъка за триене впоследствие).

- Създаване на график за изтриване на обекти (потребителят има възможност да зададе дата и часа, когато да започне изтриването на избраните обекти).

2.3.3.10. Справки

В ИСИС е създадена възможност за извличане на предефинирани помощни справки, съгласно специфицирани от експертите на дирекция „Статистика“ изисквания. В справките има възможност за задаване на филтриращи критерии (в зависимост от същността на справката), сортиране на резултатите и извличане в xls формат.

2.3.4. Детайлно описание на подсистемите

2.3.4.1. Подсистема за поддържане на класификатори, номенклатури и други метаданни (Метаданни)

2.3.4.1.1. Предназначение

Подсистемата за поддържане на класификатори, номенклатури и метаданни е предназначена да съхранява информацията, необходима за функционирането на останалите модули на ИСИС.

2.3.4.1.2. Функции

За класификатори и номенклатури:

- Създаване на нови и актуализиране;
- Поддържане на версии;
- Възможност за проследяване на всички изменения;
- Поддържане на йерархична структура с възможност за посочване на повече от един “родител”;
- Поддържане на таблици на съответствия с периоди на валидност;
- Поддържане на групи за агрегация.

За наблюдаваните икономически единици:

- Поддържане на регистър на отчетните единици;
- Поддържане на регистър на видовете отчетни единици;
- Поддържане на принадлежността на видовете отчетни единици към избрани групи за определен период;
- Поддържане период на валидност за отчетните единици и техните параметри.

За входните отчетни форми – поддържане на:

- Видове: фиксирани, динамични;
- Списък на клетките (фиксиран показател),
- Списък на полетата от един запис (форми, позволяващи докладване на множество записи).

За потребителите:

- Поддържане на потребители и потребителски групи;
- Поддържане на роли и привилегии;
- Присвояване на роли и привилегии.

За обработките:

- Дефиниране на последователност на процесите на обработка.

За контролите:

- Дефиниране на формат на полетата на входните отчетни форми;
- Определяне на задължителни и незадължителни полета;
- Специфични контроли на съдържането на полетата;
- Поддържане на параметри за извършването на контролите;
- Дефиниране на връзки между отделните полета в рамките на отделния запис, в рамките на отчетната форма и в рамките на комплекта отчетни форми.

За показателите:

- Добавяне, актуализиране и изтриване;
- Поддържане на формули (аритметични и аналитични операции) за получаване на показателите, които са динамични във времето;

- Поддържане на различни “измерения на показателите”, напр. сектор, валута, тип данни и др.;
- Поддържане на допълнителна информация за показателите – бележки, забележки под линия, заглавия на различни езици, йерархично ниво, подредба, мерни единици, множители и др.;
- Всеки показател принадлежи към определен вид статистика и има свой уникален код, чрез който се идентифицира.

За изходни форми и отчети:

- Съхраняване и актуализиране на шаблони за изготвяне на справки и отчети;
- Поддържане на описание на вида на изходните справки и отчети – форматиране, страниране и др.

2.3.4.2. Подсистема за получаване и контрол на входните данни (Входна подсистема)

2.3.4.2.1. Предназначение

Подсистемата за получаване и контрол на входните данни предоставя възможност на отчетните единици посредством WEB-портал и на експертите от Дирекция „Статистика“ да въвеждат ръчно и/или да зареждат файлове с данни.

2.3.4.2.2. Изисквания

Видът и обхватът на входната информация се определят чрез метаописание от експерти в дирекция “Статистика”. Чрез метаописанието се дефинират и отчетните единици, видовете отчети, които те изпращат, както и честотата на предаване. Допуска се една отчетна единица да докладва информация, отнасяща се до една или повече други.

2.3.4.2.3. Параметри на входната информация

“Административна” част. Тя представлява обща информация за докладващата институция като уникален идентификатор (БАЕ, ЕИК/код по БУЛСТАТ), наименование, адрес, телефон за контакт и др. Освен това към нея спада и типа на отчета, както и периода, за който се отнася той.

Детайлна част, където се намират показателите и техните стойности в зависимост от типа. Съдържанието на детайлната част не е предварително фиксирано и зависи от конкретните показатели, които отчетната единица притежава.

2.3.4.2.4. Формат на входната информация

Отчетните единици имат възможност да предават данните в няколко формата:

- текстови файл;
- Excel файл;
- XML файл.

Независимо от начина, по който е попълнена и предадена в БНБ справката, нейната визуализация и обработка се осъществява по унифицирана процедура. Освен изброените методи за предаване на информация системата позволява и ръчно въвеждане на данни чрез унифициран интерфейс от страна на експерт от дирекция “Статистика”. По този начин могат да бъдат обработвани отчетни форми, пристигащи на хартия или друг вид, при който е невъзможна автоматичната обработка.

2.3.4.2.5. Получаване на входната информация

- Достъпът до ИСИС и директното въвеждане на информация в системата от страна на отчетните единици или упълномощени от тях лица се осъществява чрез WEB базиран портал в Интернет, осигуряващ идентификация на изпращача и отчетната единица, за която се отнасят данните и криптиране на предаваната информация;
- При изпращане на информацията в БНБ на хартия, същата се въвежда в системата от служителите на БНБ.

2.3.4.2.6. Отчетни единици и отчетни форми

- Публикуването на WEB страницата на БНБ в раздел „Статистика/ Статистически форми и указания (ляво меню)“;
- Публикуването на WEB- портал в Интернет за достъп до ИСИС.

2.3.4.2.7. Процес на проверка на данните

Основните действия при зареждане на информацията са следните:

- Отчетните единици или упълномощени от тях лица изпращат данни;

- Ако няма изпратен отчет, съгласно предварително подготвен график, се генерира и изпраща до отчетната единица автоматично напомняне по имейл и в Портала на системата;

- Данните се проверяват. На отчетните единици се връща списък с откритите грешки или отговор, че данните са без грешки;

- Възможни са два вида отговор на отчетните единици за откритите грешки в техните отчети:

- Ревизия на данни и изпращане на нов отчет;

- Потвърждение на данните (възможно само при логически контрол);

- Данните са готови за зареждане в отделните подсистеми.

2.3.4.2.8. Общи функции

- Осигуряване на достъп чрез потребителско име и парола;

- Изискване на електронен подпис;

- Използване на криптирана връзка;

- Извършване на автоматичен формален контрол;

- Автоматизирано прехвърляне на данните към оперативните подсистеми.

2.3.4.2.9. Функции за отчетните единици

- Поддържане на два начина за регистрация – с потвърждение от експерт на БНБ и автоматично, на база на въведени идентификационни данни;

- Извеждане на дължимите от отчетната единица отчети;

- Ръчно попълване на отчетните форми от отчетната единица и автоматично генериране на PDF с попълнените данни във вида на официалните образци на съответните документи; зареждане на подписан електронен подпис PDF;

- Зареждане на текстови, XLS или XML файл;

- Преглед на резултатите от формалния контрол;

- Потвърждаване на данните и изпращане към БНБ;

- Възможност за преглед и печат на вече подадени форми и декларации;

- Възможност за корекции в декларациите и изпращане на ревизирани форми;
- Генериране и изпращане на потвърждение съгласно изискванията на чл. 34 от Закона за електронното управление.

2.3.4.2.10. Оперативни функции за експертите от БНБ

- Следене на процеса на подаване на информация;
- Извеждане на списък на дължимите отчетни форми за честота, период и тип институции;
- Преглед на отчетните форми на всеки етап на входния контрол;
- Достъп до определени данни на база на предварително зададени права;
- Преглед на резултатите от контрола;
- Връщане на информацията за корекции след откриване на грешки;
- Уведомяване на закъснелите отчетни единици чрез интерфейса и по имейл – селектиране на отчетните единици, които не са подали данни и автоматично генериране и изпращане на уведомления според селекция на експерта;
- Ръчно въвеждане на отчетни форми от името на отчетна единица (според зададени права).

2.3.4.2.11. Административни функции за експертите от БНБ

- Дефиниране и актуализиране на входни отчетни форми;
- Задаване на график за отчитане;
- Дефиниране на дължими отчетни форми за групи отчетни единици;
- Задаване на график за изготвяне на данни за други системи.

2.3.4.3. Подсистема Регистри

Исходните данни от подсистема Регистри се използват за обогатяване при обработките на данни в подсистемите, които включват входни форми от отчетни единици.

Разработени са функционалности за създаване на нови регистрации, за корекции на грешки и отразяване на исторически промени, за преглед и филтриране на

регистрации, както от вътрешните, така и от външните потребители на ИСИС при спазване на съответните права за достъп. Публичността на атрибутите (видимост от външния Портала за подаване на данни) се настройва от Подсистема Метаданни. Новосъздадени регистрации изискват първоначално одобрение от експерт. Информацията от регистрациите в регистри Кредити, Сметки, Инвестиции и Ценни книжа може да се визуализира в pdf формат във вида на официалните образци на декларации-формите по чл. 7, ал. 5 от Валутния закон.

2.3.4.3.1. Регистър на местните икономически субекти (МИС)

В Регистъра на наблюдаваните местни икономически единици (МИС), се съдържа основна информация за местните лица. Тя се актуализира при получаване на уведомление за промяна от субекта или при установяване на промяна от експерт на дирекция „Статистика“ при проверка на данните за субекта в официалните бизнес регистри. Включва всички единици, за които се отчита информация за нуждите на статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция, статистиката на ценните книжа, статистиката на другите финансови институции и др., както и всички единици - външни потребители на системата.

Регистър МИС съдържа и информация за всички единици, които подлежат на докладване в Регистъра на институциите и филиалите (Register of Institutions and Affiliates Database (RIAD)) на ЕЦБ. Характеристиките на субектите се описват с множество от атрибути, които имат стойности, чийто тип може да бъде числов, текстови, номенклатурен или дата. Промяната на атрибутите в Регистър МИС, които служат за RIAD, може да бъде одобрявана само от експерт със съответните права. В системата има възможност за въвеждане на конфиденциалност на RIAD атрибут в регистъра на МИС.

2.3.4.3.2. Регистър Кредити, Регистър Сметки в чужбина и Регистър Инвестиции

В Регистър Кредити, Регистър Сметки в чужбина и Регистър Инвестиции се съхраняват данните, получени от местни юридически лица и еднолични търговци за сключени сделки по чл.7, ал.5 на Валутния закон, в т.ч. за предоставяне или получаване на финансови кредити, откриване на сметки в чужбина и извършване на първоначална пряка инвестиция в чужбина. Информацията се подава чрез декларации-форми по образец, съгласно *Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и ценните книжа* и Указанията към нея.

2.3.4.3.3. Регистър Български ценни книжа

В Регистър Български ценни книжа се съхранява информация за емитирани от резиденти ценни книжа. Източник на информация са Централен депозитар АД, Депозитаря на държавни ценни книжа (Фискални услуги, БНБ), Българска фондова борса, Комисия за финансов надзор и самите емитенти (съгл. чл. 7, ал. 5 от Валутния закон за дългови ценни книжа, емитирани в чужбина).

Информацията в Регистъра служи за изпращане на ежесмесечна информация за български ценни книжа в Централизираната база данни за ценни книжа на ЕСЦБ (CSDB), в съответствие с поетите от БНБ ангажименти за управление на качеството на данните в CSDB, както и при подготовката на данни за RIAD.

2.3.4.4. Подсистема за обработка и съхранение на данните по видове статистики (Схеми на обработка)

2.3.4.4.1. Предназначение

Подсистемата за обработка и съхранение на данни по видове статистики използват класификаторите и номенклатурите и извършват обработки на данните на база на метаданните заложенни в Подсистема Метаданни. Данните се зареждат след потвърждение за зареждане. В зависимост от данните, които се получават и обработват, схемите на обработка и съхранение на данните са в няколко категории:

- Планиране на събирането;
- За външната търговия (Стоки);
- За вноса и износа на услуги (Услуги);
- За преките инвестиции и свързания с тях доход (Преки инвестиции);
- За портфейлни инвестиции и свързания с тях доход (Ценни книжа);
- За другите инвестиции и свързания с тях доход (Търговски кредити; Финансови кредити; Физически лица; Сметки);
- За другите финансови институции (дружества със специална инвестиционна цел, инвестиционни фондове, пенсионни фондове);
- Компилиране (на платежния баланс, МИП, външния дълг, данните за сметка Останал свят за целите на MUFA);

- Данни от външни системи;
- RIAD;
- Валутни курсове;
- Изпращане на данни на ЕЦБ.

2.3.4.4.2. Схеми на обработка за планиране на събирането

Функционалностите на тези схеми позволяват планиране и управление на процесите, свързани с получаването на входните данни от външните потребители. За критериите за планиране, заложенни в схемите на обработка, може да се използва информация от други схеми на обработки, от регистрите, от входни форми със списъци или други входни форми. Повечето от процесите, които изпълняват функции, свързани с планирането и управлението на процеса по събиране на данни, работят автоматично – стартират се на определени дати и извършват зададени предварително операции. Експертите могат да настройват характеристиките на календара за събиране. Разработено е автоматично генериране на имейли за дължимост на конкретните отчетни форми и известяване на сроковете за подаването им.

2.3.4.4.3. Схеми на обработка на данните за външната търговия (Стоки)

Схемите на обработка за външна търговия обработват данните за вноса, износа и стойността на товарния транспорт. Изходните данни се използват при съставянето на текущата сметка на платежния баланс в частта за внос и износ на стоки и услуги и трансфери. В допълнение се компилират и детайлни таблици за външната търговия по стоки и региони (виж Web страницата на БНБ-Статистика/Външна търговия).

Входна информация:

- Intrastat – източник на данните е НСИ; отчетната форма съдържа детайлни данни за вноса и износа на стоки от и за страните от Европейския съюз;
- Extrastat – източник на данните е НСИ; отчетната форма съдържа детайлни данни за вноса и износа на стоки от и за трети страни;
- Данни за внос на природен газ;
- Данни за транзитните такси при преноса на природния газ.

2.3.4.4.4. Схеми на обработка на данните за услугите (Услуги)

Чрез тези схеми се събират и обработват данни с цел компилиране на платежния баланс в частта за внос и износ на услуги.

Отчетни единици:

- Юридически лица, подбрани на извадков принцип;
- Данни от проучвания за пътувания, пътнически транспорт и др.
- Данни от НСИ за оценка на нелегални дейности.

2.3.4.4.5. Схеми на обработка на данните за преките инвестиции и свързания с тях доход (Преки инвестиции)

Чрез тези схеми се събират и обработват данни за преките инвестиции и свързания с тях доход.

Изходните данни се използват при компилирането на:

- Платежния баланс;
- Международната инвестиционна позиция;
- Данните за преките инвестиции;
- Брутния външен дълг.

Източници на данни:

- Комисия за финансов надзор;
- Нотариуси и съдии по вписванията;
- Местни юридически лица от финансови и нефинансов сектор;
- Българска агенция за инвестиции;
- БНБ – Банков надзор;
- НСИ.

Информацията се събира чрез публикуването на WEB страницата на БНБ форми СПБ-7, СПБ-7А, СПБ-7Б, СПБ-4, СПБ-4А, СПБ-6А, СПБ-6Б, СПБ-12, СПБ-12А, СПБ-Н, както и стандартизирани файлове от НСИ, Управление „Банков надзор” на БНБ,

Българската агенция за инвестиции, финансовите предприятия и Комисията за финансов надзор.

2.3.4.4.6. Схеми на обработка на данните за портфейлните инвестиции и свързания с тях доход и за CSDB (Ценни книжа)

Схемите за ценни книжа обработват данните за притежаваните и емитираните от резиденти ценни книжа.

Информацията за статистиката на ценните книжа се събира по няколко начина:

- Пряко отчитане – прилага се за финансовия и държавния сектор, българските емитенти на дългови ценни книжа и инвеститори от нефинансовия сектор, които придобиват ценни книжа чрез чуждестранен посредник или директно без участието на посредник;
- Непряко отчитане – прилага се за нефинансовия сектор и физически лица, както и за нерезидентни единици. При непрякото отчитане данните се събират от банките и небанковите инвестиционни посредници за техните клиенти по страна и институционален сектор;
- Информация от Централния депозитар – събират се данни за всички ценни книжа, емитирани на българския пазар и регистрирани в ЦД;
- Информация от депозитарите на държавни ценни книжа;
- Информация от Българска фондова борса;
- Информация от Комисия за финансов надзор;
- Информация от Централизираната база данни за ценните книжа на ЕСЦБ (CSDB).

Събира се и се обработва информация на принципа „ценна книга по ценна книга“:

- за общи параметри на емисиите (ISIN код, страна и институционален сектор на емитента, дата на емитиране, дата на падеж, тип на ценната книга и др.);
- за салда, транзакции, други изменения и доход по притежавани ценни книжа (месечни данни).

Исходните данни се използват при компилирането на:

- Платежния баланс;

- Брутния външен дълг;
- Международната инвестиционна позиция;
- Статистика на държаните ценни книжа (SHS);
- Координирано проучване на портфейлните инвестиции;
- Управление на качеството на данните за българските ценни книжа в CSDB;
- Парична и финансова статистика;
- Статистика на другите финансови институции;
- Финансови сметки (MUFA);
- Статистика на сектор “Държавно управление” (QFAGG);
- Справки за целите на надзора и финансовата стабилност и звената за изследвания и проучвания в БНБ.

Информацията се събира чрез публикуването на WEB страницата на БНБ форми, DR, CR, СПБ-9, СПБ-9Б, СПБ-9В, СПБ-9Г, СПБ-9Д, СПБ-10, СПБ-10А, както и стандартизирани файлове от ЕСРОТ, Централен депозитар АД, Комисия за финансов надзор, БФБ, CSDB.

2.3.4.4.7. Схеми на обработка на данните за другите инвестиции и свързания с тях доход (Търговски кредити, Финансови кредити, Физически лица, Сметки)

Схемите обработват данните за текущи операции, салда и доход по предоставени или получени финансови кредити, движението по банкови сметки на местни лица в чужбина, за вземанията/задълженията, различни от финансови кредити на местни лица от/към чуждестранни лица, вземанията и задълженията на местни физически лица, депозити и други вземания/задължения на банките към чуждестранни лица, външни вземания/задължения на сектор “Държавно управление”.

Изходните данни се използват при компилирането на:

- Платежния баланс;
- Международната инвестиционна позиция;
- Брутния външен дълг;
- MUFA;

- QFAGG.

Отчетни единици и източници на данни:

- Всички местни юридически лица или еднолични търговци декларирали сделки по финансови кредити (декларация-форма СПБ-1; отчетни форми СПБ-4; СПБ-4А);
- Всички местни юридически лица или еднолични търговци декларирали откриване на сметка в чужбина (декларация-форма СПБ-2; отчетна форма СПБ-5);
- Вземания на местни юридически лица или еднолични търговци от чуждестранни лица (различни от вземанията по предоставени финансови кредити), задълженията на местни юридически лица или еднолични търговци към чуждестранни лица (различни от задълженията по предоставени финансови кредити) (отчетни форми СПБ-6А; СПБ-6Б);
- Вземанията/задълженията на местни физически лица от/към чуждестранни лица (отчетна форма СПБ-8);
- Информация от банките за финансовите кредити, получени от или предоставени на чуждестранни лица (отчетна форма Б-7);
- Регистър на държавния и държавно гарантирания дълг на Държавно управление на Министерство на Финансите.

Използват се данни и от система ИСПС, от Главно счетоводство на БНБ, от Уникредит Булбанк и от БМР Базел.

2.3.4.4.8. Схеми на обработка на данните за други финансови институции

Схемите обработват данните за салдата по отделни балансови пера от всички инвестиционни дружества и договорни фондове (ИФ), от пенсионноосигурителните дружества (ПОД), пенсионните фондове (ПФ). Обобщените данни се публикуват на WEB страницата на БНБ и се използват при компилирането на другите видове статистики (платежен баланс, МИП, външен дълг, MUFA). Освен това те се използват и за покриване на изискванията на международните институции за предоставяне на статистически данни.

Събират се данни за салда и прекласификации. Данните за трансакциите и преоценките се изчисляват от ИСИС.

Отчитането се извършва месечно и тримесечно, като се използват формите, разработени от дирекция „Статистика“.

Чрез месечното отчитане се набира информация за инвестиции в ценни книжа – салда, трансакции и доход, както и за емитирани от ДФ акции и дялове. Чрез тримесечното отчитане се набира информация за размера на активите и пасивите, както и промените, които са настъпили в тях, през отчетното тримесечие.

Отчетни единици:

- Всички Инвестиционни дружества и Договорни фондове, организирани като колективни инвестиционни схеми, се отчитат от момента на получаване на лиценз от КФН, с изключение на фондовете на паричния пазар. Инвестиционните дружества и договорните фондове изпращат форма IF_BALANCE_INPUT_BPM6;

- Всички пенсионноосигурителни дружества, получили лиценз от КФН (форма POD_BPM6);

- Всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване (форми PF1_BPM6 и PF2_BPM6):

- Фондове за задължително допълнително пенсионно осигуряване: Универсални пенсионни фондове (УПФ); Професионални пенсионни фондове (ППФ);

- Фондове за допълнително доброволно осигуряване Доброволни пенсионни фондове (ДПФ) Доброволни пенсионни фондове по професионални схеми (ДПФПС).

2.3.4.4.9. Схеми на обработка за компилиране на платежния баланс, международната инвестиционна позиция, brutния външен дълг и данните за сметка „Останал свят” на MUFA

Основното предназначение на тези схеми е да обобщят информацията, получавана от останалите схеми с цел компилиране на платежния баланс на България в неговото стандартно представяне, както и международната инвестиционна позиция, brutния външен дълг и сметка “Останал свят” на националните финансови сметки. (Виж WEB страница на БНБ – Статистика)

Източници:

Тази схема използва данни за операциите и салдата между местни и чуждестранни лица в съответна структура от другите схеми на ИСИС и ги обработва

съгласно съответни правила за изготвянето на платежния баланс, международната инвестиционна позиция, външния дълг и сметка „Останал свят“ на националните финансови сметки..

Функции:

- Компилиране на платежния баланс, външния дълг и международната инвестиционна позиция за WEB страницата на БНБ;
- Компилиране на платежния баланс, външния дълг и международната инвестиционна позиция, както и справки към тях за изпращане на международните институции;
- Компилиране на платежния баланс, външния дълг и международната инвестиционна позиция за други потребители;
- Компилиране на данни за сметка „Останал свят“ на MUFA;
- Компилиране на данни за сметка „Останал свят“ на годишните финансови сметки за НСИ.

2.3.4.4.10. Трансфер на данни от външни системи

Разработена е схема на обработка за трансфер на данни от ИСПС в ИСИС, която осигурява:

- Данни за нуждите на платежния баланс, международната инвестиционна позиция, рамката за международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута, външния дълг и индикаторите на външния сектор;
- Данни за нуждите на QFAGG, MUFA и макроикономическите индикатори.

2.3.4.4.11. RIAD

Модулът RIAD е реализиран с цел улесняване на докладването на данни за финансови и в следствие на нефинансови институции в Регистъра на институциите и филиалите (Register of Institutions and Affiliates Database (RIAD)) на ЕЦБ. Данни за всички български респонденти, които подлежат за докладване към ЕЦБ, се съдържат в Регистър МИС в ИСИС. Допълнително, данни се зареждат и чрез предварително дефинирани входни форми и от Регистър Български ценни книжа.

Чрез схемите на обработка в модула се трансформира съхраняваната информация в XML формат, специфициран от ЕЦБ, и се изпраща на системата RIAD, посредством приложението EXDI на ЕЦБ. Според изискванията за докладване от ЕЦБ, данните се изпращат с различна честота според сектора на местното лице: първоначално при създаването му (временна единица, друга); периодично при настъпване на промените; с определена регулярност (ежедневно, месечно, тримесечно и годишно).

2.3.4.4.12. Валутни курсове

Основното предназначение на схемата е да поддържа данните за валутните курсове, които се използват от всички останали обработки. Схемата осигурява ежедневни данни за всички необходими валутни курсове. В допълнение тя предоставя данни за курсове към края на периода и средни курсове за месец, тримесечие, година от и към лева, от и към еврото и от и към долара.

Източници:

- Курсове, котираны от БНБ – зареждат се курсовете, които са налични в ОБИС
- Курсове на други валути – курсовете се зареждат чрез входна форма от експерти на дирекция „Статистика“.

2.3.4.4.13. Изпращане на данни на ЕЦБ

Приложението за изпращане на данни на ЕЦБ служи за комуникация с EXDI. Чрез него се осъществява обмен на данни с ЕЦБ – изпращане на данни и получаване на потвърждения.

2.3.4.5. Единно хранилище на данни

Единното хранилище за данни събира информация от всички съществуващи и нововнедрявани системи, следи за съответствията на информацията и съхранява история на данните. По своята същност единното хранилище на данни представлява основния склад на динамични редове и метаданни към тях в рамките на системата. Основното предназначение на единното хранилище на данни е да съхранява данни от различните вътрешни и външни източници с цел подобряването на възможностите за анализ и достъп като по-този начин осигурява възможност за преглед на данните от страна на крайните потребители, които нямат възможност да достъпват специализираните бази данни на отделните функционални подсистеми. Достъпът до различните видове данни в

единното хранилище се определя на базата на присвоени роли на отделните потребители.

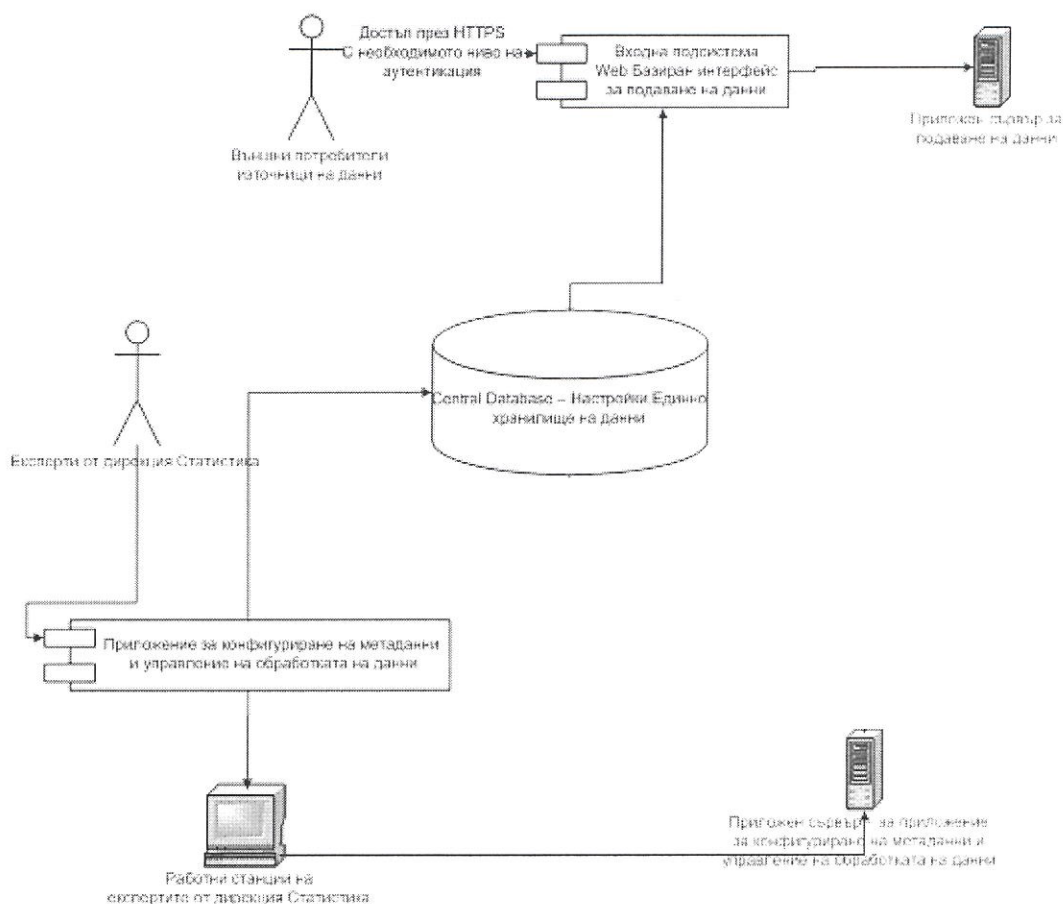
2.3.5. Реализация на системата

2.3.5.1. Обща архитектура

Функционалните подсистеми са реализирани чрез 2 приложения, използващи централизирана и интегрирана база данни.

Чрез „Приложение за конфигуриране на метаданни и управление на обработката на данни” са реализирани подсистемите „Поддържане и класификатори, номенклатури и метаданни”, частта за контрол от „Получаване и контрол на входните данни”, „Подсистеми за обработка и съхранение на данните по видове статистики”, „Единно хранилище на данни”, частта за изготвяне на публикации от подсистема „Изготвяне на публикации и разпространение на данни”.

Чрез приложението „Web базиран интерфейс за подаване на данни” са реализирани изискванията за подсистема „Получаване и контрол на входните данни”.

2.3.5.1.1. Системни интерфейси

Всички системни интерфейси са реализирани на базата на стандартни протоколи за съответния тип връзка. Това включва TCP/IP, HTTP, HTTPS, SSL, FTP, CIFS, SMTP, XML SOAP Web Services, Oracle Net (SQL*Net).

2.3.5.1.2. Потребителски интерфейси

Системата реализира следните интерфейси за потребителя:

- Приложение за експертите от Дирекция „Статистика“ в БНБ - разработено с помощта на Java(TM) Swing технология и Oracle ADF. Приложението реализира функционалността, необходима на експертите от Дирекция „Статистика“, за цялостно управление на процеса по събиране, обработка, анализ и разпространение на статистическа информация. Приложението представлява графичен потребителски интерфейс, съобразен със Java(TM) Look and Feel Design Guidelines.

- Публичен сайт за предаване на данни - разработен с Oracle JAVA EE. Порталът реализира функционалността, необходима за регистрация на местни икономически субекти и наблюдавани икономически събития на регистрационен режим и регулярно

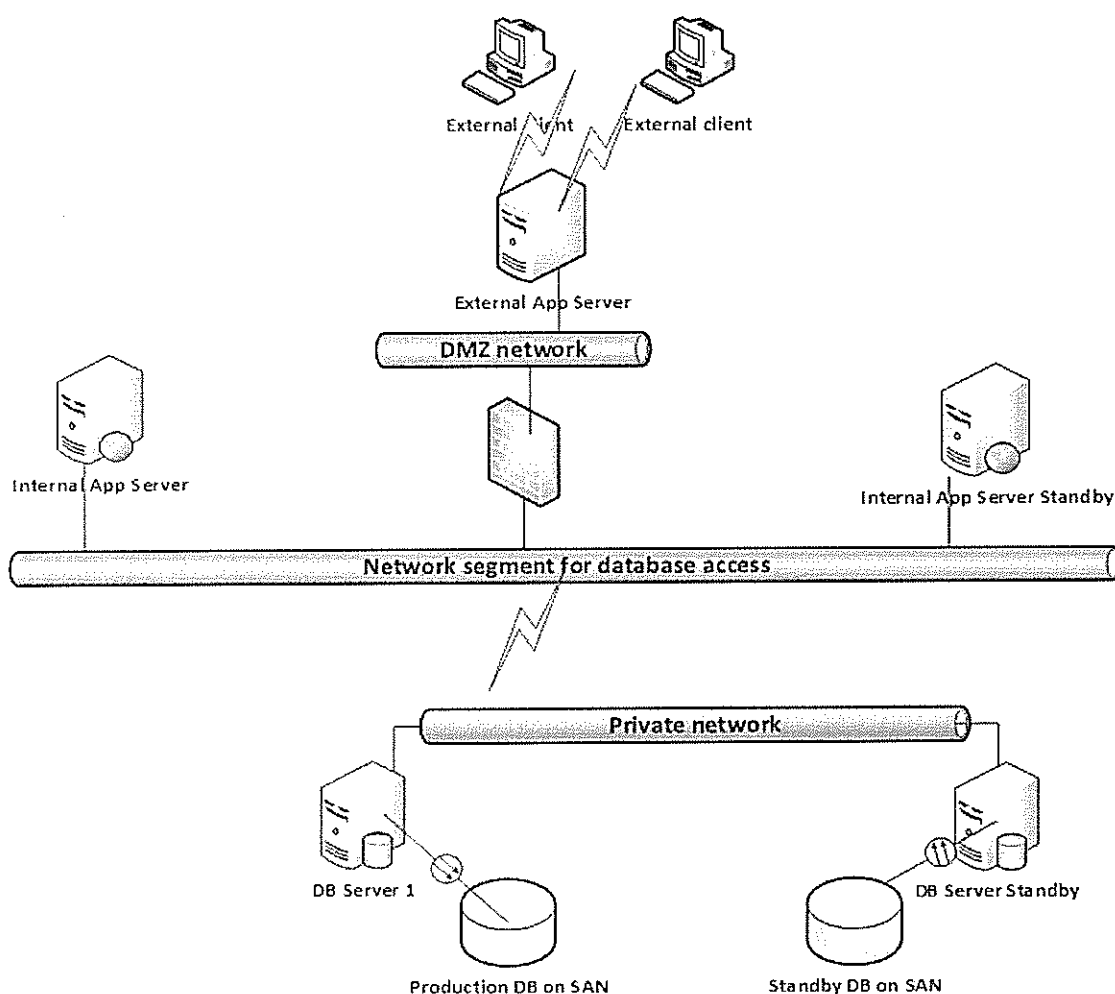
докладване на статистическа информация. Сайтът е достъпен през Интернет, достъпът до него става с квалифициран електронен подпис (КЕП) и се използва от външни за БНБ юридически и физически лица.

2.3.5.1.3. Хардуерни интерфейси

Производствена среда

С цел осигуряване на по-висока надеждност на системата и възможност за продължаване на работата в случай на срыв на съществен хардуерен компонент е осигурено дублиране на всички системи. За външните потребители подаващи данни в системата е осигурен достъп от интернет.

Производствената среда на системата е изпълнена върху следната хардуерна конфигурация:

Характеристики на сървърите:

- “App Server” – основен приложен сървър за вътрешните потребители.
Операционна система: Linux x86_64 (SuSE Linux Enterprise Server - SLES12 SP4)

- “App Server Standby” – резервен приложен сървър за вътрешните потребители.
Операционна система: Linux x86_64 (SuSE Linux Enterprise Server - SLES12 SP4)

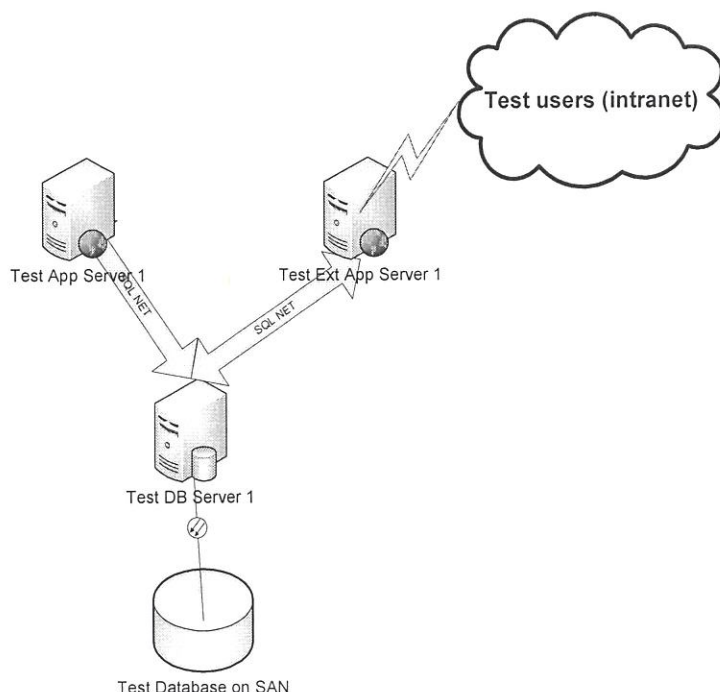
- “Ext App Server ” – приложен сървър за потребителите на външните приложения. Операционна система: Linux x86_64 (SuSE Linux Enterprise Server - SLES12 SP3)

- “DB Server 1” – продукционен database сървър 1. Работещ под AIX 7.2 (Power8)

- “DB Server Standby” – резервен продукционен database сървър. Работещ под AIX 7.2 (Power8)

Сървърът “Ext App Server ” е видим от интернет пространството чрез HTTPS протокол(и) и има достъп чрез SQL*Net протокол до продукционната база данни. Разположен е в DMZ.

Тестова конфигурация

Базов софтуер за сървърите:

За приложните сървъри - JavaEnterprise базиран приложен сървър – Oracle WebLogic Server Enterprise Edition.

За сървърите за база данни - Oracle 12g Enterprise Edition with Partitioning Option. За архивиране на базата данни се използва достъп до система за архивиране – Tivoli Storage Manager.

2.3.5.1.4. Софтуерни интерфейси

- Интерфейс към Информационната система за парична статистика (ИСПС). ИСПС е свързана с ИСИС по начин, позволяващ двупосочен обмен на данни. Интерфейсът осигурява възможност да се прехвърлят актуални статистически данни между двете системи. Реализацията използва Oracle средства (database links и интерфейсни таблици).

- Интерфейс към системите на ЕЦБ чрез средата за връзка ESCB-net. Обменът на данни с ЕЦБ се извършва посредством системата за пренос на данни EXDI като самите данни се зареждат съответно в системите Statistical Data Exchange, Register of Institutions and Assets Database и Centralized Securities Database.

- Интерфейс за зареждане на данни в Интернет страницата на БНБ. Интерфейсът е изходен за системата и е предназначен да осигурява необходимата информация за сайта на БНБ. Обменът на данни използва GESMES и SDMX-ML структура.

- Интерфейс към Основната банкова система (ОБИС) за изтегляне на валутни курсове. Интерфейсът е входен за ИСИС и се използва за доставяне на информация за фиксираните от БНБ валутни курсове. Интерфейсът е реализиран с web service.

2.3.5.2. Видове потребители

Предвид функциите, които изпълнява системата и общата схема на обработка на данните, са дефинирани следните категории потребители:

Експерти от дирекция „Статистика“ - имат достъп до пълната функционалност на системата в зависимост от дефинираните права.

Потребители от БНБ извън дирекция „Статистика“ – имат достъп за четене на информация и достъп до разпространяваната агрегирана статистическа информация.

Икономически субекти с квалифициран електронен подпис (КЕП) – имат достъп през публичния сайт за регистриране на наблюдавани икономически събития, модификация на данните за икономически субект, докладване на изискваните от тях отчети и преглеждане на журнала на обработките.

Икономически субекти без електронен сертификат – нямат достъп до системата. Информацията, предоставяна от тях, се въвежда от потребители от БНБ в системата след постъпване на информацията в БНБ по канали извън системата.

2.3.5.3. Управление на достъпа

2.3.5.3.1. Потребители на системата

Потребителите на системата се идентифицират с потребителско име и парола. Това име е уникално за системата и идентифицира така наречения application account.

Всеки потребител притежава роли, които дефинират правата му за достъп до реализираната функционалност.

В системата са възможни следните категории потребители:

- *Вътрешни потребители*

За всеки експерт, който оперира с данните и с мета данните в системата, трябва да се регистрира вътрешен акаунт.

- *Външни потребители*

Външни потребители за системата са само такива, които доставят данни през публичния сайт за докладване.

2.3.5.3.2. Привилегии

Привилегиите представляват формалната връзка на разработената в системата функционалност и правата за нейното използване.

Поддържат се следните видове привилегии:

- *Системни привилегии:*

Представляват привилегии, които не са свързани с обекти и данни в системата. Те са свързани само с разработена в системата функционалност и могат да се използват върху всички обекти и данни.

- *Обектни привилегии:*

Представяват привилегии, използването на които е ограничено до определени обекти или данни в системата. Даден потребител, който притежава такава привилегия може да я използва само върху дадено множество от обекти или данни.

Обектите, с които могат да се свързват привилегии са статистическите множества и схемите за обработка на данни.

Обектите от подсистемата за мета данни не представляват обекти, с които могат да се свързват привилегии.

Привилегиите, свързани с обектите, нямат ограничения във времето – проверката се прави в момента на използване на привилегията – и не могат да се дефинират като валидни за интервал от време.

2.3.5.3.3. Роли

Ролите представляват съвкупност от привилегии.

Всяка роля може да се раздава на един или повече потребителя.

Добавянето, изтриването и модифицирането на ролите става от потребителите на системата със съответните права, посредством предоставения интерфейс.

2.3.5.3.4. Проверка на правата за достъп

Проверката на правата за достъп се изпълнява и контролира от модула Security Manager.

2.3.5.3.5. Защита на данните

Данните в базата данни могат да бъдат променяни само от реализираната програмна логика, съобразено с правата за достъп. Не могат да бъдат променяни данни директно в таблиците.

2.3.5.3.6. Възможности за одит и контрол

В системата са осигурени журнали за записване на промените на конфигурацията и на действията на потребителите.

2.3.6. Документиране на системата и изисквания към документацията

2.3.6.1. Потребителска документация

- Ръководство за потребителите от БНБ
- Приложение 1 към ръководство за потребителя - Описание на реализирани специфични обработки
- Приложение 2 към ръководство за потребителя - Описание на конфигурираните обработки
- Ръководство за потребителя - Входна подсистема – модул предаване на данни
- Ръководство за външните потребители - модул подаване на данни през интернет
- Ръководство за потребителя - подсистема публикации и разпространение

2.3.6.2. Системна документация

- Спецификация на изискванията за ИСИС
- Описание на ИСИС
- Ръководство за инсталация на ИСИС
- Ръководство за програмиста - описание на програмите
- Описание на модела на данните
- Програмен код на системата

2.3.6.3. Експлоатационна документация

- Ръководство за системния администратор

При всички доработки и изменения на системата съответната документация се актуализира.

3. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЯВКАТА

3.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ И НЕОБХОДИМОСТ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОМЕНИТЕ

Информационна система “Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС)” в БНБ автоматизира и осигурява информационно дейностите, свързани със събиране, съхраняване, обработка и предоставяне на статистическа информация за целите на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа. Дейността е регламентирана от Наредба № 27 на БНБ от 13 март 2014 г. с последно изменение в сила от 01.01.2021 г.

Във връзка с промени в декларациите–форми и отчетните форми по Наредба №27 на БНБ, се налагат промени във входните форми и съответните схеми на обработка в ИСИС, както и следва да бъдат извършени допълнителни подобрения и доработки на функционалностите, касаещи както вътрешните, така и външните потребители на системата. Част от промените са свързани и с промени в изискванията за докладване на статистически данни към ЕЦБ и Евростат, както и в модула за достъп до Портала на ИСИС от външните потребители и в администрирането му с цел по-добра защита на получаваните от отчетните единици данни. Настоящият документ съдържа описание на новите изисквания и функционалности, които следва да бъдат разработени в ИСИС.

3.2. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ВКЛЮЧЕНИ В ЗАЯВКАТА

3.2.1. Оптимизация на модула за получаване и контрол на входните данни (Входна подсистема):

3.2.1.1. Свиване на полетата за деловодна информация при подаване на входна форма на гише

В екрана за разглеждане на входна форма, панелите за информацията за МИС и контакта му и деловодната информация ще могат да се скриват и показват с бутони (бутон за скриване и показване на информацията за МИС, контакт и деловодната такава ще е само добавен в екрана за разглеждане на входна форма). При попълване няма да има скриване на информация. По подразбиране могат да бъдат скрити или показани както предпочитат експертите, които въвеждат или разглеждат формите. По този начин

на екрана (вертикално) ще има повече място за извеждане на таблиците с информация. Промяната засяга само вътрешното приложение и ще се приложи за всички входни форми.

3.2.1.2. Създаване на нова входна форма СПБ-5 (SPB_5_BPM6_2021)

Поради създаване на нов форма СПБ-5 в сила от 01.01.2021 г. се налага създаване на нова входна форма SPB_5_BPM6_2021. Формалните проверки при нея са следните:

1. Към съответния булстат има регистрация - извършване на проверка „Изписаният номер на сметка го има в регистъра и е за МИС, за който се отнася входната форма“. Т.е. ако за конкретен булстат няма регистрирани активни сметки, няма да може да подаде форма.
2. Допустимите цифрови стойности са цели числа.
3. Проверка за валидна регистрация – за всяка таблица от формата всяка попълнена в нея сметка се проверява дали е активна за месеца, за който се отнася таблицата. При попълване на информация в таблица за месец, в който сметката не е активна да излиза следното съобщение: Въведените данни са за период, в който сметката не е активна. Например сметката е валидна от 02.02.2020 г., а отчетната единица иска да подаде движения от 02.01.2020 г. Тъй като във формата ще има три идентични таблици с информация за всеки месец от тримесечието, в случая с този пример би следвало да бъдат попълнени само таблиците за втория и третия месец от тримесечието и да не могат да попълват данни за неактивен период (в случая януари 2020). Същото съобщение да се отнася и за закрити сметки. Например, когато сметката е закрыта в първия месец от тримесечието, за втория и третия месец да не е възможно попълването на данни за сметката (при проверката трябва да се гледа не само валидността на регистрацията, но и статуса на сметката- когато е С, не трябва да изисква подаването на данни.).
4. Проверка за липса на празно поле - задължително трябва да има стойност, дори 0 (нула). В такъв случай с описания в т.6 пример – не трябва да са попълнили таблицата за първия месец от тримесечието.
5. Допустими отрицателни стойности във всички полета.
6. Проверка за дублиране на регистрация в една отчетна форма, т.е. не е разрешено изписването на номера на сметката на два или повече реда във всяка една от таблиците за съответния месец от тримесечието.
7. Проверка за изписване на сметката във всяка една от таблиците за месеците, за които е активна – извършване на следната проверка: „Проверка за наличие

на данни по сметка за всеки месец от тримесечието, при който сметката е активна (преди да бъде създадена и след като е закрыта не трябва да е възможно попълването на данни).

8. Проверка за неравнение между крайното салдо от предходен месец от отчетната форма и началното салдо от следващ месец от същата отчетна форма – за таблица 2 и таблица 3 от формата, при положение, че сметката е активна през тези месеци. В случай на неравнение още при подаване да излиза съобщение „Неравнение между началното салдо и крайното салдо от предходния месец“.

9. Проверка, която не допуска подаването на форма с три празни таблици.

Създадената нова входна форма следва да бъде включена за автоматично планиране на събирането на отчетни форми, както и да бъде реализирана възможността за конфигуриране на изпращането на регулярни събития за нея. При планирането на формата се запазва досегашното правило, че следва да бъдат планирани всички регистрации, чиито статус на активност към края на отчетното тримесечие е ACTIVE = А. При положение, че сметка е закрыта през м. ноември, то няма да бъде планирана за събиране форма СПБ-5 за четвърто тримесечие.

3.2.1.3. Промени във входна форма СПБ-7

В съществуващата входна форма СПБ-7 (SPB7_BPM6) се добавя нов ред в Таблица 3 относно данък върху дивидента, удържан при източника и това води до следните промени във формата:

1. Таблица 3 Дивиденти и промяна на основния капитал за сметка на МИС се преименува на Дивиденти, данък и промяна на основния капитал за сметка на МИС;

2. В номенклатура CL_DIVIDENT_SPB7_12 се добавя нов код 04 - Данък върху дивидента, удържан при източника (Taxes on income). Този нов код да е допустим и видим за потребителите и за него да има възможност да се попълват дробни положителни числа, нула, непопълнена стойност (във валутата на отчета, в хиляди валутни единици) за всеки един от месеците от тримесечието;

3. Допустимите стойности за съществуващите стойности да бъдат както следва:

- код 01 – цели числа, нула, непопълнена стойност
- код 02 и 03 - цели положителни числа, нула, непопълнена стойност

В резултат на това Обработка Преки инвестиции в чужбина се модифицира, така че:

1. Попълнените стойности по новия код за Данък върху дивидента, удържан при източника да се включат на входа на обработката;
2. Да се превалутират в BGN по среден (AVG) курс на месеца от тримесечието в който/които са посочени;
3. Да се извеждат на изхода на обработката в квадрат BOP_IIP_NSI OUT в колона TAXES_PAID с OPD_DATE месеца, през който са посочени във входната форма.

3.2.1.4. Промяна във форма Активи и пасиви на ИФ (IF_BALANCE_INPUT_BPM6)

Промените са следните:

1. Във връзка с излизането на Великобритания от ЕС код GB трябва да бъде преместен от *ЕС, извън Еврозоната* в *Други страни и международни институции*;
 2. Необходимо е да бъдат коригирани кодовете на държави Чехия и Дания - Чехия да е с код CZ (във формата е посочен код CS, който се е използвал за Чехословакия, след разделянето Чехия е CZ, а Словакия SK). Дания трябва да е DK, а не DM;
 3. Необходимо е добавянето на допълнителни колони с детайлен сектор на насрещната страна:
 - Сектор S120 Други финансови предприятия (S.125+S.126+S127) да бъде разделен на:
 - Финансови посредници (S.125);
 - ФПАСФД (S.126);
 - Каптивни финансови институции и заемодатели (S.127);
 - Сектор S1M -Домакинства и НТООД (S.14+S.15) да бъде разделен на:
 - Домакинства (S.14);
 - НТООД (S.15).
- Досегашната форма Активи и пасиви на ИФ (IF_BALANCE_INPUT_BPM6) следва да бъде преработена съгласно описаните по-горе промени, като за стари периоди за корекции и за нови периоди ще бъде използвана само тя.

3.2.1.5. Промени при формалния контрол на форма СПБ-8

При подаване на форма СПБ-8 не трябва да е възможно подаването ѝ от юридическо лице. Считаме, субект в МИС за юридическо лице ако:

Лицето е регистрирано в Регистър МИС със SUBJECT_TYPE = L от номенклатура CL_SUBJECT_TYPE

Или

Броят на символите на LEGAL_NUMBER в Регистър МИС е по-малък от 10.

Да се извежда следното съобщение на отчетните единици, ако форма СПБ-8 се попълва за местни юридически лица: „Форма СПБ-8 се подава за местни физически лица.“

3.2.1.6. Създаване на входна форма с коментари при експертния контрол на форма СПБ-11

Формата следва да има 2 колони – ЕИК/Булстат на местното лице и коментар на експерт, като се зарежда с файл и Event дата. Информацията от формата служи при експертния контрол на форма СПБ-11 за по-лесно определяне дали даден отчет да бъде одобрен или отхвърлен. Колоната с коментар трябва да има възможност за въвеждане на текст с максимална дължина.

3.2.1.7. Промени в експертния контрол на форма СПБ-8

Форми СПБ-8, които вече са одобрени на предишен експертен контрол да влизат отново на последващ експертен контрол само когато има подадена нова, непреминала експертен контрол форма за същия период (от едно и също МЛ).

3.2.1.8. Промени в експертния контрол на форма СПБ-5

Във връзка с въведената нова входна форма СПБ-5 в сила от 01.01.2021 г. е направена нова схема за експертен контрол.

1. В квадратче CURRENT PERIOD влизат данните от трите таблици за текущия период. Това са форми, които не са минали експертен контрол и форми, които са били одобрени на експертен контрол. Вторите се използват само за проверката за дублирани форми;

2. Квадратче DOUBLE CHECK реализира проверка *1. Дублирана регистрация за същия отчетен период* – DBL_REG_FORM>1. Флаг Y в колоната IS_DOUBLE показва, че регистрацията се дублира.

3. В квадратче PREVIOUS PERIOD се обединяват данните от трите таблици за предходни период (само от одобрените на експертен контрол входни форми).

4. Квадратче PREV SALDO реализира проверка 2. *Проверка за равнение на салда с предходен отчетен период.* В проверката се сравняват само входни форми за текущия период, които не са преминали експертен контрол с форми за предходен период, които са одобрени като се търси равнение между крайно салдо в трета таблица от формата за предходен период и началното салдо в първа таблица от формата за текущ период. В квадратчето са изведени и двете суми, както и резултата от проверката в колонка STATUS – OK при равнение и NOK – при неравнение;

5. Квадратче PREV OTCHET реализира проверка 3. *Проверка за липса на отчет за регистрация за предходен отчетен период* - ако липсва такъв, излиза NOK. Ако има отчет на регистрация за предходен отчетен период, пише OK.

6. За сметки възникнали в тримесечието, резултатът от проверките PREV_SALDO_CHECK и PREV_PERIOD_CHECK са OK. В квадратче CURRENT PERIOD може да се види датата на регистрацията (ACC_DATE), а флаг NEW_ACCOUNT показва дали сметката е възникнала в тримесечието.

7. Форми, които вече са одобрени на предишен експертен контрол да влизат отново на последващ експертен контрол само когато има подадена нова, непреминала експертен контрол форма за същия период за една и съща сметка.

В схемата за експертен контрол е създадена и отделна схема (PLAN), от която да може да се изтегли актуална информация за всички сметки от Регистъра, а именно:

1. Отчетна дата;
2. ЕИК/Булстат;
3. Име на местното юридическо лице, открило сметка в чужбина;
4. Сектор на местното лице, открило сметка в чужбина
5. Крайна контролираща единица на местното лице, открило сметка в чужбина
6. Номер на регистрация на БНБ- номер на сметката;
7. Валута на сметката;
8. Име на чуждестранното лице, при което е открита сметката;
9. Държава, където е открита сметката;
10. Сектор на чуждестранното лице, при което е открита сметката;
11. Тип на чуждестранното лице;
12. Салдо при откриване на сметката в чужбина в оригинална валута
13. Салдо при откриване на сметката в чужбина в национална валута
14. Салдо по сметката към края на периода в оригинална валута;

15. Салдо по сметката към края на периода в национална валута.

3.2.1.9. Промени в експертния контрол на форма СПБ-7

Във връзка с промяна във отчетна форма СПБ-7 и събирането на данни за дивидентите в таблица 3 е необходима промяна в схемата за експертен контрол, като следва да бъдат добавени следните проверки:

1. Проверка за плащането на дивидент през текущия месец да не надхвърля натрупаните към момента дивиденти, вкл. начислените през отчетния месец дивиденти. Ако за поне един от месеците проверката не е вярна, резултатът е NOK. Изчисленията се правят във валутата на подадената форма. Ако е необходимо валутата на натрупания дивидент се превърща във валутата на формата по курс към края на отчетния период (EOP) към датата на натрупване. В Квадратче [EXPERT CONTROL EDIT] се добавя колона PAID_vs_ACCR_DIV за резултата от проверката с натрупаните, начислени, но не изплатени до момента дивиденти от квадратче ACCR DIVIDENT CHECK;

2. Проверка съгласно формулата:

Сборът на начисления дивидент в таблица Дивиденти, данък и промяна на основния капитал за сметка на МИС

Разделен на

Дял в капитала към края на тримесечието (%) от таблица Участие в капитала на ЧП – размер

Умножен по -1

=

Стойността, посочена в колона Увеличение(+)/Намаление(-) на ред Натрупана печалба/загуба от минали години на таблица Капитал на предприятието в чужбина (хил.)

При неизпълнение на условието, резултатът да е NOK.

Сравнението да става с предварително зададената и заложена в обработката допустима относителна разлика от 5% по аналогия на квадратче [TAB2 PREV CHECK], поради разлики в резултат на закръглението до цяло число.

В квадратче [EXPERT CONTROL EDIT] се добавя колона DIV_RIE за резултата от проверката в квадратче DIVIDENDS CAPITAL CHECK.

3. Проверка capital_code = '09' (Текущо оперативно представяне) от таблица 2 Капитал на предприятието в чужбина (хил.) да НЕ участва в проверката дали началното

салдо е равно на крайното от одобрената форма за предходното тримесечие (ERRORS_CNT TAB2 в квадратче [TAB2 PREV CHECK]);

Да бъде въведена допълнителна колона в квадратче [EXPERT CONTROL EDIT] за проверка „въведена от експерт“ - ако една форма е въведена от експерт – резултатът в колоната е ОК, ако е въведена през Портала – NOK. Целта е да не се преглеждат отново, въведените от експертите форми, тъй като се предполага, че трябва само уточнени форми за одобряване да бъдат въвеждани в програмата. Статусът от проверката да бъде последна колона.

3.2.1.10. Файлове, свалени за подписване да не могат да се променят

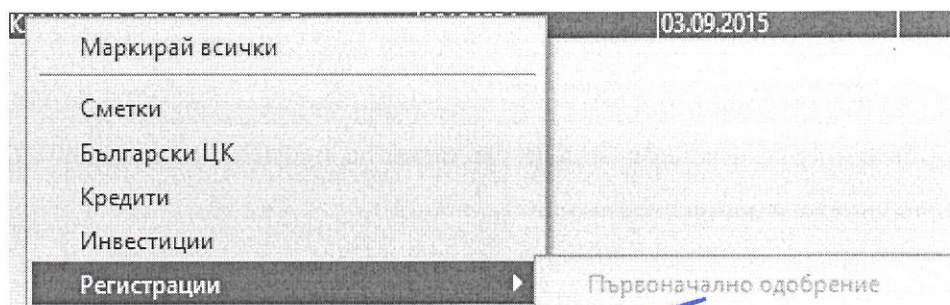
Един от основните проблеми, с които се сблъскват потребителите на портала на ИСИС е, че при изтеглянето на PDF файл за подпис, съдържащ декларации, отчетни форми и заявления, без умисъл от тяхна страна модифицират файла, след което го подписват, а за системата това е недопустимо и при опит за подаване се извежда съобщение за грешка. Както беше предложено на срещата генерирания от системата PDF файл за подписване, да бъде заключен за модификация при изтеглянето му.

3.2.2. Оптимизация на модул Регистри

3.2.2.1. Изменения в Регистъра на Местните икономически субекти

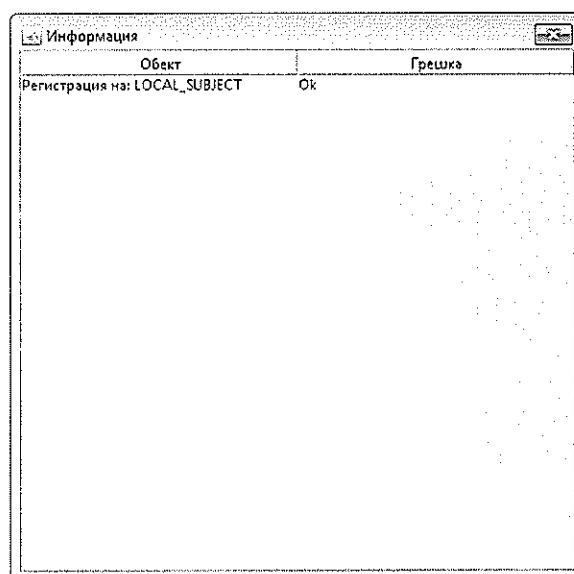
1. Първоначално одобрение на нова регистрация (нов МИС) от експерт на БНБ

Когато регистрацията на ново местно лице се извършва от експерт на БНБ посредством формата за регистрация на нов местен субект (Основно меню -> Регистри -> Създаване на нова регистрация -> Нов местен икономически субект) чрез избор на бутон **Запази**, освен съществуващите действия по запазване на новата регистрацията, да се извършва и Първоначално одобрение на регистрацията, без допълнителни потвърждения.

Изборът на бутона **Запази** да инициира действията към момента проверки за консистентност, като при липса на попълнен/избран задължителен атрибут, се визуализира съобщение за грешка и полето/атрибутът, което не е попълнено/който не е избран да светва в червено.

След потвърждение от експерта на БНБ на регистрацията с избор на бутон **Да** в съобщението *Сигурни ли сте, че искате да създадете нов икономически субект?*, да се визуализира съобщение, само в случай на грешка. Да отпадне следното съобщение:

2. Попълване по подразбиране на определени полета при създаване на нова регистрация (нов МИС) от експерт на БНБ

Когато регистрацията на ново местно лице се извършва от експерт на БНБ посредством формата за регистрация на нов местен субект (Основно меню -> Регистри -> Създаване на нова регистрация -> Нов местен икономически субект) да се попълват по подразбиране следните атрибути:

- В полето IS ACTIVE (Активност) по подразбиране системата да попълва стойност 1-Развиваща дейност. Експерт от БНБ да може да променя тази стойност чрез избор от съществуващия списък на стойности;
- При избор на тип регистрация Физическо лице в полето INST SECTOR ESA 2010 (Институционален сектор ESA 2010) по подразбиране системата да попълва стойност S14 – Домакинства. Експерт от БНБ да може да променя тази стойност чрез избор от съществуващия списък на стойности;

- При избор на тип регистрация Физическо лице в полето ID TYPE (Тип идентификатор) по подразбиране системата да попълва стойност PNO-ЕГН. Експерт от БНБ да може да променя тази стойност чрез избор от съществуващия списък на стойности;

- При избор на тип регистрация Юридическо лице в полето ID TYPE (Тип идентификатор) по подразбиране системата да попълва стойност NTR-Булстат. Експерт от БНБ да може да променя тази стойност чрез избор от съществуващия списък на стойности.

3.2.2.2. Изменения в Регистър Сметки в чужбина

Поради промени в декларация – форма СПБ-2 в сила от 01.01.2021 г. се налагат следните промени в Регистър Сметки в чужбина

1. Добавяне на ново меню CASH POOL, което не е задължително;
 - a. Ново подменю FR_CASH_POOL_NAME;
 - b. Ново подменю ACC_COUNTRY_CASH_POOL;

В тази връзка добавяне на нова номенклатура CL_CASH_POOL със следните стойности:

- Сметка по договор за управление на средства (cash pool)
- Единна сметка по договор за управление на средства (single account cash pool)
- Физическа сметка по договор за управление на средства (physical cash pool)
- Виртуална сметка по договор за управление на средства (notional cash pool)

Полета *Лидер на сметката по договор за управление на средства* (текстово поле) и *Държава на лидера на сметката по договор за управление на средства* (избор от номенклатура CL_CURRENCY версия 1) да бъдат допустими за попълване, само ако е избрано полето CASH POOL.

2. В номенклатура (CL_SECTOR_ESA2010) за атрибут "Чуждестранно лице: сектор" (FP_SECTOR_ESA2010) се добавят нови допустими стойности, а именно:

- Депозитни институции (Банки) (S122);
- Фондове на паричния пазар (S123);
- Дружества за електронни пари;

3. Добавяне на нова стойност в номенклатура FP_SECTOR_ESA_2010 - S122ZEM - Дружества за електронни пари (Electronic money institutions principally engaged in financial intermediation). Актуализиране на регистъра, след въвеждане на новата стойност, като тя следва да бъде валидна от датата на валидност на регистрацията (която съвпада със стойността на атрибут ACC_DATE „Дата на откриване на сметката“);

4. Премахване на поле „Салдо при деклариране“ (остава видимо само за експерти);

5. Премахване на атрибут FP_SECTOR(Чуждестранно лице: сектор (стар)) за стари (съществуващи) и нови сметки;

6. За всички активни сметки със срочност над 1 година атрибут ACC_MAT със стойност *Дългосрочен оригинален матуриет (над 1 година или без срок) Long-term original maturity (over 1 year or no stated maturity)* да бъде зададена стойност на атрибут ACC_TYPE: TRANS – Прехвърляема;

7. За всички активни сметки със срочност под 1 година атрибут ACC_MAT със стойност *Краткосрочен оригинален матуриет (до 1 година) Short-term original maturity (up to 1 year)* да бъде зададена стойност на атрибут ACC_TYPE: NTRANS – Непрехвърляема;

Промяната по т.6 и т.7 да бъде валидна от Датата на валидност на регистрацията, която съвпада с атрибута ACC_DATE *Дата на откриване на сметката*. Промяната да бъде валидна за всички периоди на валидност на сметката, ако периода е бил коригиран/разделен със заявка за пререгистрация.

3.2.3. Оптимизация на модул за обработка и съхранение на данните по видове статистики (Схеми на обработка)

3.2.3.1. Промяна в схема за Валутна структура на стоки и услуги (IRE)

Валутната структура на стоки и услуги се изчислява годишно. Файлът, който трябва да се попълни, се получава от ЕЦБ през м. февруари. В него следва да се посочат следните данни:

Износ на стоки:

- Отн. дял на еврото (EUR) при износа на стоки G-credit за страни извън ЕС-28 (D5);
- Отн. дял на еврото (EUR) при износа на стоки G-credit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

- Отн. дял на щ.долари (USD) при износа на стоки G-credit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на щ.долари (USD) при износа на стоки G-credit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6);
- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при износа на стоки G-credit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при износа на стоки G-credit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при износа на стоки G-credit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при износа на стоки G-credit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6).

Износ на услуги:

- Отн. дял на еврото (EUR) при износа на услуги S-credit за целия свят (W1);
- Отн. дял на еврото (EUR) при износа на услуги S-credit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на еврото (EUR) при износа на услуги S-credit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6);
- Отн. дял на щ.долари (USD) при износа на услуги S-credit за целия свят (W1);
- Отн. дял на щ.долари (USD) при износа на услуги S-credit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на щ.долари (USD) при износа на услуги S-credit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6);
- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при износа на услуги S-credit за целия свят (W1);
- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при износа на услуги S-credit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при износа на услуги S-credit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при износа на услуги S-credit за целия свят (W1);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при износа на услуги S-credit за страни извън EC-28 (D5);

- Отн. дял на национална валута (BGN) при износа на услуги S-credit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

Внос на стоки:

- Отн. дял на еврото (EUR) при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-28 (D5);

- Отн. дял на еврото (EUR) при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

- Отн. дял на щ.долари (USD) при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-28 (D5)

- Отн. дял на щ.долари (USD) при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-28 (D5);

- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

- Отн. дял на национална валута (BGN) при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-28 (D5);

- Отн. дял на национална валута (BGN) при вноса на стоки G-debit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6).

Внос на услуги:

- Отн. дял на еврото (EUR) при вноса на услуги S-debit за целия свят (W1)

- Отн. дял на еврото (EUR) при вноса на услуги S-debit за страни извън ЕС-28 (D5)

- Отн. дял на еврото (EUR) при вноса на услуги S-debit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

- Отн. дял на щ.долари (USD) при вноса на услуги S-debit за целия свят (W1)

- Отн. дял на щ.долари (USD) при вноса на услуги S-debit за страни извън ЕС-28 (D5)

- Отн. дял на щ.долари (USD) при вноса на услуги S-debit за страни извън ЕС-27 (вкл. GB) (D6);

- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при вноса на услуги S-debit за целия свят (W1);

- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при вноса на услуги S-debit за страни извън ЕС-28 (D5);

- Отн. дял на валути, различни от EUR, USD и BGN при вноса на услуги S-debit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при вноса на услуги S-debit за целия свят (W);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при вноса на услуги S-debit за страни извън EC-28 (D5);
- Отн. дял на национална валута (BGN) при вноса на услуги S-debit за страни извън EC-27 (вкл. GB) (D6).

Схема на обработка *Компилиране на IRE съгласно BPM6*

Входни данни

- Стат.множество GOODS от схема на обработка Обобщаваща схема за Стоки за ПБ;
- Стат.множество SERVICES от схема на обработка Обобщаваща схема за Стоки за ПБ.

Обработка

Валутна структура на стоки:

Данните от стат. множество GOODS:

- За определяне на валутната структура за износа и вноса на стоки за/от страни извън EC-28 (D5) и за извън EC-27 (D6) се вземат данните от източник TRADE и държави извън ЕС, както и тези от източник SERVICES (GOODS SERVICES).

Валутна структура на услуги:

За да се определи валутната структура на износа и на вноса на услуги за/от целия свят (W1), последните се разделят на видове:

- За SERVICES - за други транспортни услуги и други услуги се използват данни стат. множество SERVICES от схема на обработка Обобщаваща схема за Стоки за ПБ, където ще се вземат данните за източник SERVICES;
- За TRANSPORT – има валутна разбивка за част от данните и тя ще се използва. За другите, за които няма валутна разбивка – няма да се прави нищо;
- За TRANZIT CHARGE – има валутна разбивка.

За валутната структура на услугите ще се използват само данни, за които има валутна структура в първичните данни без използване на стари структури от E-gate.

Крайният резултат трябва да показва валутна структура на всички услуги, а не по видове услуги.

Изходни данни

Изходните данни трябва да съдържат следните полета:

- Year
- Freq – Y
- REF_AREA – BG
- COUNTERPART_AREA – Екстрастат(D5), Екстрастат (D6) и Свят(W1)
- ACCOUNT_ENTRY – C, D
- INT_ACC_ITEM - Стойност от номенкатура 9 INT_ACC_ITEM_rev1- G и S
- CURRENCY_DENOM - EUR, USD, BGN и X41 (=All currencies except:

EUR, USD, BGN)

- VALUE – %

Особености:

Сумата от процентите на EUR, USD, BGN и X41 за определена посока (ACCOUNT_ENTRY), код от платежния баланс (INT_ACC_ITEM) и географска разбивка (COUNTERPART_AREA) трябва да бъде 100.

3.2.3.2. Промяна в схема Подготовка на извадката относно справка за сумите от регистъра на НСИ за участващите в извадката за СПБ-11

След определяне на извадката е необходимо да се прецени новите и продължаващите фирми какъв процент от генералната съвкупност покриват и дали е нужно да се правят дооценки. Справката ще използва за вход готовата извадка (след като са направени корекциите относно смяна на категорията в квадратче EXTRACT) и регистъра на НСИ, като ще бъде реализирана като допълнителна част от схемата за извадката и ще представлява оценка на получения резултат. Изчисленията следва да бъдат по категории NEW, PROCEED и TOTAL= NEW + PROCEED. Необходимите изчисления са следните:

1. Сумата на всички приходи по колона F_15710 от чуждестранни контрагенти за всички фирми в извадката и всички разходи по колона F_31010 от чуждестранни контрагенти за всички фирми в извадката, съответно и за код F_2820 и F_2920, което се отнася за фин.посредници, за всички които са с категория NEW и PROCEED по отделно;

2. Сумата на всички приходи от чуждестранни контрагенти от Бизнес регистъра на НСИ (без значение дали са в извадката или не) и съответно всички разходи от чуждестранни контрагенти от Бизнес регистъра. В тези две суми не трябва да бъдат включвани тези фирми, чиито КИД 2008 започва с 55 (хотели), 49, 50, 51, 52 и 53.

Сумата на всички приходи ще служи за генерална съвкупност на всички приходи, а сумата на всички разходи за генерална съвкупност за всички разходи;

3. Приходите на всички фирми от извадката да бъдат разделени на генералната съвкупност и резултатът да е колко процента от генералната съвкупност участват в извадката;

4. Разходите на всички фирми от извадката да бъдат разделени на генералната съвкупност и резултатът да е колко процента от генералната съвкупност участват в извадката.

Примерен изглед на справката:

	SOURCE	F_15710	F_31010	F_2820	F_2920
NEW	SPB11	a			
PROCEED	SPB11	b			
TOTAL	SPB11	$X1=a+b$	X2	X3	X4
TOTAL	NSI	Y1	Y2	Y3	Y4
% TOTAL		$X1/Y1*100$	$X2/Y2*100$	$X3/Y3*100$	$X4/Y4*100$

Да бъде реализирана и справка, свързана с КИД 2008, която да съдържа следната информация:

1. За всеки четири разряден КИД 2008 от файла с данни от НСИ (за конкретна година, само активни фирми) да се съдържа информация за общ брой на фирмите по конкретния КИД, както и брой на фирмите от извадката за СПБ-11 по категории (NEW, PROCEED);

2. По КИД – обща сума на показател „INC” за всички ЕИК от масива на НСИ и по сумата на ЕИК за участващи в извадката;

3. По КИД – обща сума на показател „F_15710” за всички ЕИК от масива на НСИ и по сумата на ЕИК за участващи в извадката;

4. По КИД – обща сума на показател „F_31010” за всички ЕИК от масива на НСИ и по сумата на ЕИК за участващи в извадката;

5. По КИД – обща сума на показател „F2820” за всички ЕИК от масива на НСИ и по сумата на ЕИК за участващи в извадката;

6. По КИД – обща сума на показател „F2920” за всички ЕИК от масива на НСИ и по сумата на ЕИК за участващи в извадката.

Целта на справката е да се види представителност в извадката по КИД2008, въпреки че тя е направена с праг.

3.2.3.3. Промяна в експертния контрол на форма СПБ-11 - добавяне на КИД и вътрешен коментар на експерта в квадратчето за приемане

До значителни улеснения в работата на експертите и до едновременното правене на контрола върху формите от няколко експерта биха довели следните промени в схема Експертен контрол на форма СПБ-11:

1. Отхвърлените форми да не се виждат на таб „PREV CHECK“;
2. Да бъде създадена нова входна форма SPB11_RESPONDENT_COMMENTS, която да се зарежда с файл към определена Event дата. Информацията от нея да се извежда в текстово поле в квадратче EXPERT_CONTROL_EDIT. Това поле представлява коментарите и разясненията и/или потвържденията, които са получени от отчетните единици по отношение на подадените от тях данни;
3. Да се извежда информация за КИД 2008 на фирмата, като освен кода да се извежда информация и за наименованието на кода – тази информация е сравнима доста често с вида на услугите, които отчитат респондентите и би улеснила експертите във вземането на решение дали да бъде одобрена или отхвърлена конкретна форма;
4. Да бъде въведена допълнителна колона за проверка „въведена от експерт“ - ако една форма е въведена от експерт – резултатът в колоната е ОК, ако е въведена през Портала – NOK. Целта е да не се преглеждат отново, въведените от експертите форми, тъй като се предполага, че трябва само уточнени форми за одобряване да бъдат въвеждани в програмата.
5. Във връзка с прекратяване на входни данни от E-gate да бъдат изтрети всички квадрати в схемата, а именно:

- TRANSFERS
- EGATE FOR REGLIST
- EGATE
- SPB11 EMPTY EGATE
- EMPTY WITHOUT EGATEDATA
- EMPTY WITH EGATEDATA
- EMPTY WITH SPBDATA.

както и свързаните с тях колони в квадрат EXPERT CONTROL EDIT:

- EMPTY_SPB11_AND_EGATE
- EMPTYSPB11_WITH_EGATEDATA
- EMPTY_WITH_SPB11DATA

6. Да се добави колонка „Is empty” в квадрат EXPERT CONTROL EDIT и с флаг Y да е отбелязано, при положение, че формата е празна.

3.2.3.4. Промяна в схема При в страната - първична, месечни данни

Във връзка получаването на месечни данни за размера на чуждестранното участие в капитала на банките се налагат промени в схема При в страната - първична, месечни данни:

1. Клон Banks Capital да се отдели напълно от Participation, като бъде със същата структура – с два входа Banks Capital и FP_PARTICIPATION_BPM6_M, в които ще постъпват месечни данни. За целта да се създаде нова входна форма FP_PARTICIPATION_BPM6_M, аналогична на FP_PARTICIPATION_BPM6, но месечна, която да може да се зарежда като екранна форма, както и чрез файл. Тъй като данните в този клон са само месечни, няма разделяне на 3 и посочване на месеца на промяната в основния капитал, както в клон Participation. Добавя се квадратче [BANKS PARTICIPATION], което обработва месечните процентни участия за банките. Изхода от това квадратче се използва като вход за [BANKS PARTICIPATION PREPARE], в което е обработката за капитала. Обработката за капитала не е променяна. Дивидентите се отчитат месечно, така че и при тяхната обработка да се взимат месечните данни за процентите на чуждестранното участие от клона ИСПС за банките, а не тримесечните от Participation. На последния квадрат преди Munion да се добави възможност за изключване на данни от потока за капитала на банките.

2. Клон Participation остава само за тримесечните данни на финансовия сектор с досегашната си структура, от него единствено се маха разклонението, което води към клон Banks Capital. Задължително да се запази възможността за изключване на записи, понеже данните от този клон ще влизат само веднъж на тримесечие, често непълни и със закъснение.

3. Създаване на приоритет в Munion, така че данните за банките от ИСПС да са с приоритет спрямо потоците, които се генерират от Participation. Смисълът на това е, когато има тримесечни данни за финансовия сектор, да не трябва ръчно да бъдат изключвани от там банките, а това да го прави създаденият приоритет.

4. При тримесечните данни в Participation има специфична особеност при данните за първо тримесечие – изчисляването на потока на T-RIE не е като разлика спрямо предходния период, защото започва от 0, а сумата на T-RIE в края на годината се

пренася като елемент на капитала – по същия начин трябва да бъде и при месечните данни за януари.

5. След промените клон Participation да бъде преместен най-долу до клона с данните от форма СПБ-12, защото това са двата тримесечни източника.

3.2.3.5. Промяна в третиране на дивиденди по инструмент F89 в преки инвестиции в чужбина и пропускане за обработка на преки инвестиции, за които в Регистъра на инвестициите е посочен ISIN код

Във връзка с взето решение начислените и изплатени дивиденди да се отнасят към функционална категория Преки инвестиции, вместо както досега във функционална категория Други инвестиции и натрупване и „превличване“ на салда за целите на Международната инвестиционна позиция (МИП) е необходимо да бъдат направени следните промени:

Обработка Преки инвестиции в чужбина

Стойностите изчислени в колона DIVIDENT_ACCR да се третират като увеличение на инструмент F89, транзакция:

DIRECTION	1
REF AREA	Обогатено от Регистър на инвестициите (както останалите инструменти)
INS SECTOR	Обогатено от Регистър МИС (както останалите инструменти)
FP SECTOR	S1/ Обогатено от Регистър на инвестициите (както останалите инструменти)
FUNCTIONAL CAT	D1
INSTRUMENT	F89
ORIG MATURITY	S
ORIG CURR	Обогатяване/mapping както за останалите инструменти
BOP SUPP	N
T SUM BGN	Стойността на DIVIDENT_ACCR

Стойностите изчислени в колона DIVIDENT_PAID да се третират като намаление на инструмент F89, транзакция:

DIRECTION	1
REF AREA	Обогатено от Регистър на инвестициите (както останалите инструменти)
INS SECTOR	Обогатено от Регистър МИС (както останалите инструменти)
FP SECTOR	S1/Обогатено от Регистър на инвестициите (както останалите инструменти)
FUNCTIONAL CAT	D1
INSTRUMENT	F89

ORIG_MATURITY	S
ORIG_CURR	Обогатяване/mapping както за останалите инструменти
BOP_SUPP	N
T_SUM_BGN	(-1) * Стойността на DIVIDENT_PAID

1. Необходимо е LE_SUM_BGN да се увеличава с разликата между начислените през отчетния месец и изплатени през отчетния месец дивиденди (DIVIDENT_ACCR минус DIVIDENT_PAID) по инструмент F89 и платеният за сметка на местното лице данък върху доходите от дивидент. Съответно тази LE_SUM_BGN е LS_SUM_BGN за следващия месец. Останалите дименсии (Direction, REF_Area са както в горната таблица).

2. Необходимо е да се натрупа някакво неотрицателно салдо за начислени, но неизплатени дивиденди (DIVIDENT_ACCR минус DIVIDENT_PAID) към някаква дата - 31.12.2018 по номер на инвестиция, което салдо да бъде входно за изпълнение на обработката за първо тримесечие на 2019 и да започне да се увеличава/намалява при последователно изпълнение на обработката за първо тримесечие на 2019, второ тримесечие на 2019 и т.н. В тази връзка в ново изпълнение да се направи допълнителна обработка, която ще се пусне еднократно, за да зареди натрупаните начални позиции за начислените, но все още неизплатени дивиденди. Натрупват се *независимо* начислените и изплатените дивиденди от 01.01.2014 г. Прави се разлика между тях. Не се отчита дали позицията е отрицателна за всеки месец. Само към 31.12.2018 се проверява и ако позицията е отрицателна, натрупаните, но не изплатени дивиденди стават нула.

3. След първоначалното натрупване към 31.12.2018 позициите се натрупват месец за месец и се отчита дали позицията в даден месец става отрицателна. Ако се получи така, тя се занулява. В квадратче [SPB7 ALL DIVIDENDS] следва да бъдат извлечени всички подадени начислени и платени дивиденди от подадените и одобрени входни форми на експертен контрол. Резултатите трябва да са с месечна детайлност, превалутирани според валутата, която е подадена във входната форма. В квадратче [SPB7 CUMULATIVE DIVIDENDS] трябва да са натрупаните начислени и платени дивиденди. Натрупването е независимо едно от друго. За всяка месечна отчетна дата, за всяка от инвестициите, независимо дали има или не начислени или платени дивиденди за периода да се изведат в отделни колонки натрупаните начислени и платени дивиденди. Последващото натрупване на дивидент след 01.01.2019 г. се извършва в оригинална валута. В случай, че е има промяна на валутата (т.е. натрупаният досега дивидент е в една валута, а фирмата подава СПБ-7 с дивидент в друга валута), то се извършва

превалутиране на натрупаният дивидент в новата валута по курс EOP(t-1) периода, за който се отнася СПБ-7 с променената валута.

В случаите когато натрупаният дивидент е по-голям от 0 разликата:

Натрупан дивидент в BGN към края на периода = Натрупан дивидент във валута X курс EOP

-

Натрупан дивидент в BGN към началото на периода = Натрупан дивидент във валута X курс EOP(t-1)

-

DIV_ACCR в BGN = DIV_ACCR във валута X курс AVG(t)

+

DIV_PAID в BGN = DIV_PAID във валута X курс AVG(t)

+

TAXES_PAID в BGN = TAXES_PAID във валута X курс AVG(t)

се отчита в колона K7A_EXC_RATE (валутно-курсови разлики) на реда за дивидента.

4. В случаите когато натрупаният дивидент е по-малък от нула и зануляваме натрупания дивидент, корекцията на зануляването се отчита в колона КА на реда за дивидента.

5. При превличването на натрупания размер на дивиденти за следващи периоди, да се прави проверка дали инвестицията е валидна в този период (Date_To в регистъра на инвестициите > от Target/Spec Date) и дали местното юридическо лице е активно дружество в Регистър МИС. Ако не е изпълнено едно от тези условия, дивидентът спира да се превличва и разликата до нула се посочва в колона КА на реда за дивидента (проверява се към 31.12.2018 дали МИС и регистрацията са активни и ако не са натрупаното да се занулява само към тази дата).

6. Натрупаните позиции за начислени дивиденти ще се включват в текущия отчетен период дори и в случаите, когато няма начислени или платени дивиденти; например няма СПБ-7; ще се отчита активността на МИС и регистрацията на инвестицията. В редовете, които преминават по този начин ще има само LS, LE и валутни преоценки с месечна детайлност.

7. Изчисляване на потока и позициите за отделения ред с дивиденти - залегнал е принципа за свързани потоци и позиции – позицията в началото на следващия

период е равна на позицията в предишния и позицията в края на периода е равна на позицията в началото плюс всички потоци за периода. При реализацията това ще има отделни колонки за транзакция, валутни преоценки, такси (данък) и други ако се налага. За да се съобрази този принцип, в отчетните периоди, когато трябва да се сложи позиция нула, защото няма достатъчно начислени, трябва да се изчисли компенсиращ поток.

8. В случаите, когато LE се установява на нула по логиката за недостатъчна сума за изплащане, разликата $LE-LS-ACCR+PAID+TAX$ да отива в колона KA_SUM_BGN (други промени в обема), без изчисляване на валутни преоценки. Тази разлика е в резултат на грешка – не можем да твърдим, че са ценови преоценки, не можем да твърдим, че са валутно-курсови разлики и единствена колона за реконсилиране на салда и потоци остава KA.

9. Да не се допуска LE_SUM_BGN/LS_SUM_BGN да са отрицателни числа. Отрицателна стойност означава плащане на дивидент, без той да е начислен. (Необходимо е да бъде начислен тъй като се записва в текущата сметка като доход и намаление на реинвестираната печалба в периода на начисление). В случай на получаване на отрицателна стойност да се замества с нула.

10. Начислените дивиденти във финансовата сметка (увеличение на инструмент F89) и изплатените дивиденти във финансовата сметка (намаление на инструмент F89), поток и позиция, трябва да се извеждат във всички изходи на обработка Обобщаваща за преки инвестиции. С йерархия инструмент F89, функционална категория D се агрегира до инструмент FL (засега). Изискванията на ЕЦБ/Еростат за ПБ са дългови инструменти F3, F4, F81 да се докладват отделно, а дългови инструменти $F2+F6+F89$ да се докладват сумарно като инструмент FLF.

11. Промените по-горе се отнасят за изходи $BOP_IP_NSI_OUT$ и DI_OUT .

12. Тъй като инструмент F89 е дългов инструмент, то изчислените в тази обработка стойности за инструмент F89 трябва да бъдат доведени като вход за обработка Външен дълг – тоест да се реализира изход Външен дълг със структурата на входа на обработка Външен дълг. (Независимо, че са активи; имат отношение при бъдещото изчисление на нетен външен дълг).

13. Възможно е да се наложат промени и в обработки Обобщаваща за изходи за Преки инвестиции, Компилиране на ПБ версия 6, Компилиране на ПБ6 за МВФ. Като минимум вдигане с йерархия на F89 с функционална категория D (вкл. деца) до FL и корекция на макети.

14. От обработката на портфейлните инвестиции не са постъпвали ЦК, докладвани със СПБ-7. Поради това в обработка Преки инвестиции в чужбина трябва да бъдат пропуснати тези инвестиции да продължат напред ($CASE_IND = 3$). Всички формули за изчисляване на потоци (не само за транзакцията) да бъдат коригирани, така че да включват и $CASE_IND=3$. Преди са били сложени ограничения, тъй като е имало идея за тези инвестиции да се използва по някакъв начин Таблица №4 от форма СПБ-7. След промяната за всички инвестиции изчисленията се правят по един и същи начин; с изключение на $KEXCH_BGN$, което се изчислява само за $CASE_IND=2$ и остава без промяна.

15. С цел недопускане третиране на дялове в инвестиционни фондове в чужбина като преки инвестиции, каквото е настоящето становище на ЕЦБ, в обработка Преки инвестиции в чужбина не следва да се допускат инвестиции, за които за сектор на чуждестранното лице в Регистъра преките инвестиции е посочен S124 (и деца).

3.2.3.6. Промяна в третиране на дивиденди по инструмент F89 в преки инвестиции в страната

Поради спецификата на компилирането на преките инвестиции в страната, данни за начислените и изплатени дивиденди може да идват от схема *При в страната – първична, месечни данни*, както и от схема *При в страната – НСИ*, затова промените трябва да са налични като изход в остър квадрат $BOP_IP_NSI_OUT$ и в *двете* схеми. Също така, тъй като данните за дивиденди трябва да са налични както за При (обобщаваща схема) така и за ПБ, МИП и ВД (защото е дългов инструмент, пасив), промяната следва да бъде направена след квадрат $[PREVLE\ KA]$ в схема *При в страната – първична, месечни данни* и съответното място в схема *При в страната – НСИ*.

Подобно на направеното в обработка „Преки инвестиции в чужбина“, нека в отделен квадрат се извличат с **месечна** детайлност всички подадени начислени и изплатени дивиденди, като третирането е еднакво, независимо от източника на данните. Данните се извличат с детайлност по държава на прекия инвеститор, сектор и BULSTAT и така влизат като вход на схема *Обобщаваща за изходи за преки инвестиции*. Данните за дивиденди ще бъдат на отделен ред с инструмент F89 и ще се премахнат от реда, в който са в момента с оригиналния инструмент на инвестицията.

Начислените и изплатени дивиденди трябва да се изчисляват с натрупване и да се изчислява като салдо разликата между тях както следва: $LE = \text{начислени}$

*дивиденсти*0.95* минус *изплатени дивиденсти*. Това салдо не може да е отрицателно, отрицателните стойности да се заместят с нула. Първоначално натрупване на салда няма да се прави, а само текущо натрупване на салдото по F89 по време на обработките. При текущото натрупване за идентификатор се ползва BULSTAT и държава на прекия инвеститор. Редовете с дивиденсти ще бъдат на отделни редове, за които формулата на потоците е следната: $LE(t) = LE(t-1) + Da * 0.95 - Dp - Tx + Cx$, където Da, Dp са съответно начислените и изплатените дивиденсти, Tx е данъкът върху дивидента, Cx е корекция, която изравнява формулата в случаите, когато се налага зануляване на LE(t) тъй като не се допуска LE(t) да е отрицателно. При зануляване, корекцията да се отнася в колонка КА. Последващото прилагане на описаните по-долу формули да бъде с детайлност по BULSTAT и държава. За разлика от схема *ПриИ в чужбина*, тук всички стойности са в BGN и няма превалутиране и преоценки.

Всички останали колонки, които са за изходи за ПБ, МИП и ВД, както и за Обобщаващата за ПриИ, се запазват така, както са на входа – например функционална категория D1, валута BGN, секторът и държавата на чуждестранното лице, оригинален матуритет (за новия ред за F89, оригиналният матуритет е S).

От този нов квадрат, стойностите от колона **DIVIDENT_ACCR** да се третират като увеличение на инструмент F89, транзакция, в колона T_SUM_BGN. Също така, в колона TAXES_PAID трябва да се изчисли, пропорционално по държава на прекия инвеститор, 5% данък върху дивидента, платим при източника на дохода; данъкът трябва да е положително число (кредит в текущата сметка).

DIRECTION	2
FUNCTIONAL_CAT	D1
INSTRUMENT	F89
BULSTAT	
COUNTRY	
T_SUM_BGN	Стойността на DIVIDENT_ACCR
TAXES_PAID	$(5/100) * DIVIDENT_ACCR$ – положително число; трябва да се изчисли пропорционално по държава на прекия инвеститор

Стойностите от колона **DIVIDENT_PAID** да се третират като намаление по F89, транзакция:

DIRECTION	2
-----------	---

FUNCTIONAL_CAT	D1
INSTRUMENT	F89
BULSTAT	
COUNTRY	
T_SUM_BGN	(-1) * стойността на DIVIDENT_PAID – отрицателно число; трябва да се изчисли пропорционално по държава на прекия инвеститор

Данъкът TAXES_PAID трябва да се изчислява с DIRECTION 1 (нашето правителство го получава) и сектор на МЛ – S13:

DIRECTION	1
COUNTRY	
SECTOR	S13 (с използване на МИС със сектор S13 – фиктивен или на Министерство на финансите)
TAXES_PAID	(5/100)*DIVIDENT_ACCR – положително число; трябва да се изчисли пропорционално по държава на прекия инвеститор

Стойностите за данъците (TAXES_PAID) са с функционална категория D1, валута – BGN, оригинален матуритет – S, сектор на чуждестранното лице – S1.

Стойностите за TAXES_PAID няма да се използват в обработката за ВД и Обобщаващата за преки инвестиции.

По-нататъшното придвижване на данните от инструмент F89, например като вход за обработка Външен дълг, както и евентуални промени в обработки Обобщаваща за изходи за Преки инвестиции, Компилиране на ПБ версия 6, Компилиране на ПБ6 за МВФ (вдигане с йерархия на F89 с функционална категория D (вкл. деца) до FL и корекция на макети) са аналогични на преките инвестиции в чужбина – става въпрос само за номенклатури и макети, които ние управляваме самостоятелно.

3.2.3.7. Промяна в схемата за обработка на данни от Инвестиционните фондове

Описание на необходимите промени

В схема Обработка DR, SPB-10A и CR да се направи нов изход по подобие на BNB_PI_IF, но в него да продължават данни за T_BGN, K7A_BGN, K7B_BGN,

KA_MV2_BGN. Месечните данни от новия изход [BNB_PI_IF_MT] да влизат в **SIMPLE: Monthly transactions** в схемата за *Обработка за Инвестиционни фондове*, където да се обединяват с балансовите данни. Изчислените стойности да бъдат агрегирани по съответните инструменти, валути, сектор, държава и Булстат. Остатъчната категория KA (прекласификации) да обира разликите.

- T_BGN от схемата за ЦК да отива в T_HNDR

$$T_BGN = T_HNDR$$

- K7A_BGN и K7B_BGN от схемата за ЦК да отива в K7A_HNDR

$$K7A_BGN + K7B_BGN = K7A_HNDR$$

- KA_MV2_BGN от схемата за ЦК да отива в KA_HNDR + да обира останали разлики в последния месец от тримесечието

$$KA_MV2_BGN = KA_HNDR$$

Данните от схемата за ЦК да се взимат с приоритет при изчислението на T_HNDR, K7A_HNDR и KA_HNDR. В случай че липсват данни от схемата за ЦК, а от подадените балансови данни има разлика между позицията в края и началото на тримесечието, да се запази текущия принцип на изчисление и установената разлика да се дели на три.

В новия изход BNB_PI_IF_MT в схемата за ЦК да продължават всички изчислени стойности за K7B_BGN, K7A_BGN, KA_MV2_BGN и T_BGN_CLEAN.

Прекласификации, които да бъдат добавени към вече изчислените KA_HNDR.

При използване на месечните данни от схемата за ценни книжа се очаква да има и разлика между позициите в началото и края на тримесечието при докладваните балансови данни и потоците от DR. Разликата да бъде разпределяна по равно във всеки месец от тримесечието и да бъде добавяна към KA_HNDR.

Прекласификации, добавени към KA_HNDR =

Крайно салдо (балансово число) - Начално салдо (крайно от предходния) + Транзакции (от DR общо за трите месеца от тримесечието) + Преоценки (от DR общо за трите месеца от тримесечието K7A_BGN + K7B_BGN) + прекласификации (от DR общо за трите месеца от тримесечието).

Приложено е как би изглеждало разпределението.

ДФ АДВАНС ВЪЗМОЖНОСТИ В НОВА ЕВРОПА - използваме T, K7A (K7A+K7B) и KA от схемата за ценните книжа и LS_HNDR и LE_HNDR в първия и последния месец от тримесечието от балансовата форма.

ACCOUNT_EN TRY	INSTR_ASS ET	LS_HND R	T_HND R	K7A_HND R	KA_HN DR	LE_HND R	KA_HNDR _2
A	F52	14,919.00	0.00	403.47	0.00	15,324.15	1.69
A	F52	15,324.15	0.00	427.12	0.00	15,752.96	1.69
A	F52	15,752.96	32.90	-1,292.54	0.00	14,495.00	1.69
Общо			32.90	-461.96	0.00		

Разлика за разпределение KA_HNDR_2

$KA_HNDR_2 = LE_HNDR - LS_HNDR + T_HNDR(SUM) + K7A_HNDR(SUM) + KA_HNDR(SUM).$ **5.06**

За да се уеднаквят данните от ЦК към ИФ следва да бъдат приложени следните мапинги за всеки атрибут:

- Матуритет

ORIG_MATURITY	
Елемент (източник) ЦК	Елемент (резултат) ИФ
S	T
Y12	T
O2	T
_Z	T
LL	T

- Сектор на насрещната страна- всички сектори от схемата за ЦК да влизат със сектор S1.
- Държава - Държава BG от ЦК остава BG в ИФ. Всички останали държави - W1.
- Валута- всички валути от ЦК отиват в схемата за ИФ с код Z01.
- Инструмент

INSTRUMENT ЦК	INSTRUMENT ИФ
F3	F3AA

F511	F51
F512	F51
F519	F51
F521	F52
F522	F52
F7	Да не влиза в обработката на ИФ

В схемата на ИФ в MONTHLY_TRANS инструмент F3AA и F89H са отделени. В MONTHLY_CK се обединяват в F3. Тук се взима общата стойност подадена в балансовата форма за F3, F5.

4. Ценни книжа, различни от акции	A	F3
4.1. Ценни книжа, различни от акции	A	F3AA
4.2. Начислени лихви по ценни книжа, различни от акции	A	F89H
5. Акции и други форми на собственост	A	F5
5.1 Акции	A	F51
5.2 Акции в инвестиционни фондове	A	F52

В схемата да се направи така, че при наличие на данни от ЦК за изчисление на LS_HNDR и LE_HNDR в първия и последния месец от тримесечието, в които ще се използва балансовото число, инструмент F3AA да бъде агрегиран с F89H.

LS_HNDR	F3AA + F89H
LE_HNDR	F3AA + F89H

В случай че липсват данни от схемата за ЦК, а от подадените балансови данни има разлика между позицията в края и началото на тримесечието, да се запази текущия принцип на изчисление и установената разлика да се дели на три и F3AA и F89H да не се агрегират.

Ако от схемата за ЦК имаме данни за първите два месеца от тримесечието, но нямаме за третия, тогава взимаме T, KA и K7A от ЦК за месеците за които имаме, а за третия слагаме нули за T, KA и K7A. Ако нямаме данни от ЦК за нито един месец от тримесечието, балансовите данни продължават както и до сега - не се променяме нищо.

След това сумираме Т, КА и К7А за трите месеца от тримесечието (както и до сега), без да идва нищо излишно от балансовите данни. Разликата между позициите в началото и края на тримесечието при докладваните балансови данни и потоците от ЦК се разпределя по равно в месеците от тримесечието, за които има данни от ЦК- в случая първия и втория месец.

Когато има агрегиране на инструмент (F3AA + F89H) само в един месец от тримесечието, тъй като само за него са пристигнали данни от ЦК, се прилага същият принцип на изчисление.

Промяната в схемата на обработка на ИФ касаеща структурата на ЦК се отнася до това да се използва структурата на ЦК не само за позициите към края на периода LE_SUM_BGN, но и за потоците от ЦК. За целта е нужно да бъде изчисляван коефициент и за транзакции, преоценки и преквалификации. Изчислената структура да бъде приложена към съответните потоци за правилно разпределение по сектор, матуритет, валута и държава. Необходимо е да се създаде нова входна форма „IF_STRUCT_COEF ИФ - Структура за разбиване на балансовите данни коефициенти“ за зареждане на коефициенти от експерт, която да включва (и в двете входни таблици) коефициенти за Т, КА, К7А.

В квадратче [APPLY L30 STRUCT], се запазва настоящият принцип на изчисление и за потоците (Т, КА и К7А) и позицията в края на периода (LE) се прилага коефициент за позиция в края на периода (LE). При позицията в началото на периода (LS) се прилага коефициент за LE от края на предходния период. В квадратче [APPLY LIAB STUCT], колона T_RIE се умножава по коефициент за позиция в края на периода (LE).

Коефициентите да се изчисляват на база реалната, а не абсолютната им стойност за по-коректно разпределение по структура при потоците. В случай, че за някой месец липсва коефициент за транзакции (Т), преоценки (К7А) и прекласификации (КА) при актива може да се прилага този за позиция в края на периода (LE). Липсващите коефициенти могат да бъдат зареждани с входна форма „IF_STRUCT_COEF ИФ - Структура за разбиване на балансовите данни коефициенти“

За правилното разпределение на потоците и позициите в началото и края на отчетния период по сектор, матуритет, валута и държава при инструмент F51 и F52 е направена корекция на формулата за изчисление на коефициентите за Т, К7А, КА, LE и LS спрямо предходната схема. Коефициентите се изчисляват отделно за F51 и F52, а не общо F5. Промяната има отражение само при изчисление на данните за актива. При

пасива инструмента е винаги F52, F5. Корекцията е в SIMPLE:CK STRUCT, като във формулата за AMOUNT_TOT, INSTRUMENT_IN (F3,F5) е заменен с по-детайлния INSTRUMENT_OUT (F3, F51 и F52).

Формула от предходната схема:

```
sum(abs(AMOUNT)) over (partition by
    TARGET_DATE, TARGET_FREQ, SUBJECT_ID,
    ACCOUNT_ENTRY, INSTRUMENT_IN)
```

Формула от новата схема:

```
sum(abs(AMOUNT)) over (partition by
    TARGET_DATE, TARGET_FREQ, SUBJECT_ID,
    ACCOUNT_ENTRY, INSTRUMENT_OUT)
```

В JOIN:APPLY CK STRUCT има заложена формула за TY_HNDR, която обира разликите. След това в UNION ALL: PUBLICATION COLLECT, TY_HNDR се добавя към T_HNDR. В новата схема е направена корекция и TY_HNDR се добавя към KA_HNDR, защото по-коректно би било да се разпредели като други промени в размера, а и така няма да се изменят реалните изчислени транзакции от схемата за ценни книжа.

Във връзка с разработването на изход от схемата за ИФ, от който да влизат данни в ПБ, МИП и дълга са необходими следните допълнителни промени:

1. Към изхода за ПБ/МИП/МУФА инструмент F522 да бъде заменен с F52B. Промяната може да стане като бъде променена формулата в SIMPLE: FIND_T_RIE за INSTR_ASSET_CODE и F522 да бъде заменен с F52B.

Трябва да бъде променена и формулата в SIMPLE:PREPARE DEBT за INCLUDE_IND - F522 да бъде заменен с F52B.

```
case when
    COUNT_AREA_CODE != 'BG' and
    INSTR_ASSET_CODE not in ('F522','F7') and
    LE_HNDR is not null OR INT_ACCR is not null
then 'Y'
else 'N'
end
```

Инструмент F52B трябва да продължава към изхода за ПБ/МИП/МУФА с функционална категория Р-портфейлна инвестиция. Направена е корекция във

формулата за FUNC_CAT_CODE в UNION ALL: MODIFY FOR BOP_IP_MUFA и е добавен код F52B.

```
case INSTR_ASSET_CODE
  when 'F71' then 'F'
  when 'F522' then 'P'
  when 'F52B' then 'P'
  else 'O'
end
```

2. Да бъде коригирано разпределението на F89E Други активи/пасиви - Вземания/задължения по начислени лихви (FVC). В UNION ALL: Modify_for_bop_ip-mufa да бъде направен следния мапинг:

Код F89E= F2M. при актив DIRECTION = 1;
Код F89E= F4 При пасив. DIRECTION = 2.

3. За да имаме константност в данните от изходите за ПБ/МИП и MUFA OUT (BG/BG) същата промяна трябва да се направи и в JOIN: ISIS_SITE PUBL_PREPARE, като освен промяната в F89E трябва да се коригират и инструментите F29C, F2M, F81 и F89G.

ACCOUNT_ENTRY	В момента в схемата		Промяна
	INSTRUMENT_ORIG на входа	INSTRUMENT на изхода	INSTRUMENT на изхода нов
A	F21	F21	F21
	F29C	F2M	F29C
	F2M	F2M	F2M
	F3	F3	F3
	F4	F4	F4
	F51	F51	F51
	F52	F52	F52
	F71	F71	F71
	F81	F8	F81
	F89E	F8	F2M
	F89G	F8	F89
	NYN	NYN	NYN
L	F29C	F2M	F29C
	F4	F4	F4
	F52	F52	F52
	F71	F71	F71
	F81	F8	F81
	F89E	F8	F4
	F89G	F8	F89

За цените на публикацията инструментите са агрегирани, като към изхода SIMPLE:SITE PUBL OUT да бъде приложена следната агрегация:

ACCOUNT_ENTRY	В момента в схемата		Промяна за целите на публикацията
	INSTRUMENT_ORIG на входа	INSTRUMENT на изхода нов след промяната	INSTRUMENT на изхода
A	F21	F21	F21
	F29C	F29C	F2M
	F2M	F2M	F2M
	F3	F3	F3
	F4	F4	F4
	F51	F51	F51
	F52	F52	F52
	F71	F71	F71
	F81	F81	F8
	F89E	F2M	F2M
	F89G	F89	F8
	NYN	NYN	NYN
L	F29C	F29C	F2M
	F4	F4	F4
	F52	F52	F52
	F71	F71	F71
	F81	F81	F8
	F89E	F4	F4
	F89G	F89	F8

4. Към изхода за ПБ/МИП при AREA код I8 да бъде заменен с U29. Същата промяна трябва да бъде отразена и в UNION ALL:PUBLICATION COLLECT. В изхода MUFA BG/BG не е необходима промяна, защото там насрещната страна е BG.

I8 Euro area 19 (fixed composition) as of 1 January 2015

U29 Euro area (changing composition) not allocated

5. Към изхода за ПБ/МИП при AREA да бъде ограничен код D5.

В балансовата форма за инструмент F21 има допустими стойности само за _X - Некласифицирани. Има заложена формула, в която държавите се разпределят според валутата. За валута различна от EUR и BGN, COUNTRY= U8. След това се прилага схема на съответствие и 2069 и U8=D5. Ако ограничим D5 няма да влизат данни за инструмент F21. Трябва да бъде заменен с друг. След съгласуване кодът е променен на D09.

6. Остава и ограничението към разработения изход за ПБ, МИП да продължават само инструменти различни от ЦК и COUNT_AREA различна от BG. Не са включени също:

F21- Currency – currency_code = BGN, count_area_code = BG;

F4 – Loans;

NYN - Non-financial assets (includes total produced fixed assets and land underlying dwellings).

3.2.3.8. Промени в схема Компилиране на MUFA/AFA

В изпълнение №52 на схема на обработка "Компилираща за MUFA/AFA" да се реализират следните промени:

1. Реинвестирана печалба - от входен кръг [B2_MUFA_AFA] данните от колона AMOUNT_RIE_BGN (реинвестирана печалба) да продължат към квадрат [ISIS_MAKET_APPLY], като резултатната колона AMOUNT_BGN да сумира стойностите и от двете LOAN_TRANS_BGN и AMOUNT_RIE_BGN;

2. Добавяне на характеристика функционална категория – промяната засяга всички квадрати и характеристиката да се пренесена от източниците до изхода [ROW MUFA OUT].

3. Преобразувания на инструменти в квадрат [DATA UNION]при следните условия:

1) инструмент INSTR_ASSET F4, ACCOUNT_ENTRY=A, с матуритет ORIG_MATURITY=S, сектор на местното лице REF_SECTOR= S122 и насрещен сектор COUNT_SECTOR= S121, S122, S123 се трансформира в INSTR_ASSET F29A;

2) инструмент INSTR_ASSET F4, ACCOUNT_ENTRY=L, с матуритет ORIG_MATURITY=S, сектор на местното лице REF_SECTOR= S122 и всички насрещни сектори COUNT_SECTOR се трансформира в INSTR_ASSET F29A;

3) инструмент INSTR_ASSET F29C, ACCOUNT_ENTRY=A, с матуритет ORIG_MATURITY=S, сектор на местното лице REF_SECTOR= S122 и насрещен сектор COUNT_SECTOR различен от S121, S122, S123 се трансформира в INSTR_ASSET F4 и ORIG_MATURITY=S;

4) инструмент INSTR_ASSET FK, ACCOUNT_ENTRY=A, с матуритет ORIG_MATURITY=L, сектор на местното лице REF_SECTOR= S121 и всички насрещни сектори COUNT_SECTOR се трансформира в INSTR_ASSET F229;

5) инструмент INSTR_ASSET F519R, ACCOUNT_ENTRY=L, сектор на местното лице REF_SECTOR= S14 се трансформира в INSTR_ASSET F519R и сектор на местното лице REF_SECTOR= S11.(т.е. сменя си само сектора).

4. Премахване на условия (where clause) и добавяне на нови:

1) Премахване на where clause в кръг HIER преди квадрат [HIER COUT SECTOR] и добавянето ѝ в кръг DATA след квадрата. В условието да се включат следните кодове: 'S1', 'S11', 'S121', 'S122', 'S123', 'S124', 'S125', 'S126', 'S127', 'S128', 'S129', 'S13', 'S12M', 'S12O', 'S12T', 'S1M', 'S1N', 'S1P'.

2) Премахване на where clause в кръг HIER преди квадрат [HIER REF SECTOR] и добавянето ѝ в кръг DATA след квадрата. В условието остават следните кодове: 'S1', 'S11', 'S121', 'S122', 'S123', 'S124', 'S125', 'S126', 'S127', 'S128', 'S129', 'S1311', 'S1313', 'S1314', 'S14', 'S15'. Отпадат следните кодове: 'S13', 'S12T', 'S12M', 'S1V', 'S1P'.

3) След агрегация по съответния сектор в изхода да останат само изброените в условията сектори. Резултата и по двата сектора е в квадрат [HIER AREA].

3.2.3.9. Реализиране на реконсиляция на потоци и позиции на ПБ и МИП за целите на ТФС

1. Логиката на реконсиляцията е подобна на тази за МИП. Представява изчисление на изравняваща позиция на формулата на потоците по следния начин: Неравнение = Размер в края на отчетното тримесечие (LE t) - Други промени в обема (KAt) - Преоценки (K7t) - Транзакции (Tt) - Размер в края на предходното тримесечие (LE t-1);

2. Изчислението на реконсиляцията да се направи в последователност от квадратчета [RUNS DATA] [RUN PREVIOS] , след квадратче с агрегация [HIER AREA], като всички потоци да са в отделни колони. В отделна колона да бъде и изчислената по начина от точка (1) изравняващата стойност, като нов отделен тип поток (FLOW STOCK ENTRY=INCONS). Потокът FLOW STOCK ENTRY=INCONS се изчислява поотделно за всеки инструмент INSTR_ASSET с детайлност по всички характеристики/колони COUNT_AREA_DATA, COUNT_AREA, COUNT_SECTOR, REF_SECTOR, ACCOUNT_ENTRY, ORIG_MATURITY, CURRENCY_DENOM;

3. Изходът да представлява квадратче със структурата на [HIER AREA], с вертикално развити потоци. В изхода изравняващата стойност (неравнение) да бъде отнесена както е описано в следващите точки (3.9.4) и (3.9.5);

4. В изхода, квадрат [ROW MUFA OUT] полученият поток FLOW STOCK ENTRY=INCONS при инструменти (F.11A), (F.11B), (F.12), (F.21), (F.221), (F.229), (F.29A), (F.29B), (F.29C), (F.3), (F.511), (F.512), (F.519), (F.519O), (F.519R), (F.521), (F.522), (F.529), (F.6), (FK), (FL) отива като преоценки, т.е сумира се с поток FLOW_STOCK_ENTRY=K7;

5. В изхода, квадратче [MUFA OUT], полученият потокът FLOW STOCK ENTRY=INCONS при инструменти (F.4), (F.71), (F.81), (F.89) отива като други изменения, т.е сумира се с поток FLOW_STOCK_ENTRY=KA;

6. Създаване на колона K7_OUT, която да бъде сума на K7+K7A+K7B+ INCONS независимо дали изравняването се прави в KA или в K7. Създаване на колона KA_OUT, която да е равна на сумата от колони KA и INCONS. Колона INCON_TARGET да показва в коя колона (KA_OUT или K7_OUT) се насочва INCONS;

7. В изхода изравняващата стойност FLOW STOCK ENTRY=INCONS да бъде добавена на отделен ред. Към изхода в квадратче [ROW MUFA OUT] да преминава само K7_OUT=K7, K7A и K7B да бъдат спрени в топката [DATA][ROW MUFA OUT] и да не преминават към изхода.

8. Изход на схемата

- Да се изтрие изхода [ANNUAL DATA].
- Новият изход да бъде с тримесечна честота с име [ROW_MUFA OUT].
- Колоните в изхода [ROW_MUFA OUT] да бъдат подредени в следния ред:

1. ID

2. PROCINST_ID

3. TARGET_DATE
4. TARGET_FREQ
5. AMOUNT_BGN
6. FUNCTIONAL_CAT - HOBA
7. COUNT_AREA
8. COUNT_SECTOR
9. REF_SECTOR
10. ACCOUNT_ENTRY
11. INSTR_ASSET
12. ORIG_MATURITY
13. CURRENCY_DENOM
14. FLOW_STOCK_ENTRY

Други

- Да се изтрият сивите квадратчета в ляво от предишната версия, които не се използват;

- След успешно приключване на тестовете и внедряване на промените да се смени името на схемата в менюто на “Компилиране на МИП за ТФС”.

3.2.3.10. Схема трансфер на данни от ИСПС към ИСИС

Във връзка с методологически различия между месечните отчетите на банките, които получаваме от отдел ПФС и изискванията за включване само на сделки между резидент-нерезидент в платежния баланс и международната инвестиционна позиция се налага да бъде направено ограничение по отношение на класификацията на резидентност. Съгласно методологическите указания към банките по отношение на тяхната отчетност всички позиции, за които не се изисква секторна класификация са обособени като неклассифицирани. Некласифицираните записи не следва да се разглеждат нито като отношения с резиденти, нито с нерезиденти. За БНБ има изключения, които се отчитат неклассифицирано, но са част от международните резерви. Те са – каса, монетарно злато, притежавани СПТ и лихвите по тях, специални отношения и разчети с МВФ, емитирани банкноти и монети. По дефиниция на ПФС вътрешно-банковите отношения, както и капиталът и неговите подкомпоненти за БНБ и за банките, са неклассифицирани. По отношение на платежния баланс е необходимо ясно да се разграничат отношенията резидент-нерезидент. Затова записите, влизащи като

некласифицирани по резидентност (държава), следва да не влизат за целите на ПБ и МИП, като се имат предвид само ясно указаните по-горе изключения.

Във връзка с това се налага да бъдат реализирани промени в мапинга на държавите и прилагане на допълнително условие, което трябва да се заложи в квадратче MAP в схема Трансфер на данни от ИСПС (форми версия 2018). Условието е:

Ако ISPS6_RESIDENCE=NC, то за изброените в таблицата инструменти, COUNTRY (BOP)=W19

ISPS instrument	BOP instrument	BOP COUNTRY
MG	F11	W19
XDR	F12	W19
C	F21	W19

Ако кодът е F229 (код Z3D1 от ИСПС) и валутата е XDR, то NC=W19

За всички останали инструменти, влизащи с ISPS6_RESIDENCE=NC, държавата COUNTRY (BOP)=_X.

3.2.4. Оптимизация на модула за потребители на ИСИС (Приложна администрация):

3.2.4.1. Промени в модулите за обслужване на заявления за достъп

3.2.4.1.1. Нов МИС и нов контакт с автоматично извличане на данни от заявления и възможност за редакция

При създаване на нов МИС (Регистри – Браузър на регистрации – Местни икономически субекти, бутон Добави или Регистри – Създаване на нови регистрации – Нов местен икономически субект) на екран Регистрация на нов местен икономически субект да се добави нов бутон (например Извлечи данни от заявление) с функционалност за извличане на данните от заявление. При избора на бутона Извлечи данни от заявление

да се отваря екран, от който да се избира конкретното заявление. Номерата на заявления да се показват низходящ ред и да са достъпни всички с изключение на тези със статус: потвърден, деактивиран, отхвърлен и отменен. Т.е. всички необработени и с междинен статус. След избор на заявление, (например под новия бутон) да има възможност за избор на опции за извличане на данни от заявлението за създаване на МИС от декларатора или МИС от задълженото лице. Данните от заявлението следва да се попълнени в съответните полета вкл. полето Тип регистрация (попълването на полето да бъде съобразено с промяната описана в т.2). Извлечените данни да са достъпни за редакция и допълнение. При запазване на информацията следва да има проверка за дублиран МИС, ако до сега няма.

3.2.4.1.2. Промени при създаване на нов контакт

При избиране на бутон Нов, на екран Създай контакт, да има нов бутон (например Извечи данни от заявление) с функционалност за извличане на данните от заявление. При избора на бутона Извечи данни от заявление да се отваря екран, от който да се избира конкретното заявление. Номерата на заявления да се показват низходящ ред и да са достъпни всички с изключение на тези със статус: потвърден, деактивиран, отхвърлен и отменен. Т.е. всички необработени и с междинен статус. Следва да има проверка (ако няма) за уникалност на записа – да не може да се създаде втори контакт в комбинация еднакви “IsHatId” и ЕГН,

Всички съществуващи функционалности не трябва да бъдат променяни и следва да се запазят. Системата ще работи паралелно със съществуващите и с новите функционалности.

3.2.4.1.3. Създаване на МИС с идентификатор различен от ЕГН/ЛНЧ/Булстат

При подадено заявление с подпис на физическо лице в ИСИС, където в подписа е въведен за идентификатор номер на паспорт или номер от НАП и др. системата не създава автоматично МИС и не се обработва заявлението автоматично.

Необходимо е добавяне на атрибут в регистъра МИС, който да се списък от изброени стойности (LoV). Тези стойности са: Булстат и стойностите за идентификатор в т. 5.1. от стандарта ETSI EN 319 412 Electronic Signatures and Infrastructures (ESI); Certificate Profiles. При автоматично създаване на МИС стойността на този атрибут се взема от сертификата. При създаване на МИС от потребител на ИСИС стойността на този атрибут се изтегля от сертификата, заедно с останалите данни (автоматично извличане на данни от заявления), а ако няма извличане на данни от заявление, то тогава се попълва ръчно по преценка на потребителя.

За създадените до сега МИС полето следва да се попълни:

- Ако е 9 или 13 позиции да е Булстат;
- Ако е с 10 позиции и е валиден алгоритъма* за ЕГН да е ЕГН;
- Ако е с 10 позиции и е валиден алгоритъма* за ЛНЧ да е ЛНЧ;

*Забележка:

Пресмятане на контролна цифра за ЕГН

Всеки български гражданин има ЕГН и това го идентифицира еднозначно. ЕГН се поддържа от ЕСГРАОН. В него има около 12 милиона записа (включени са и записи за български граждани, които не са между живите вече).

Значения на цифрите по ред:

1, 2 → година

3, 4 → месец (за след 31.12.1999 = +40 за периода 1800 – 1899 = + 20)

5, 6 → дата

7, 8, 9 → поредност на раждането

10 → контролна цифра.

9 -тата цифра означава също пол – четна за мъжки и нечетна за женски.

Изчисление на контролната цифра:

Числата с поредност

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 се умножават съответно по

2, 4, 8, 5, 10, 9, 7, 3, 6,

сумират се получените произведения, и резултата се дели на 11. При остатък 10 или 0 – контролното число е 0, иначе е равно на остатъка.

Числото за “месец” се променя съответно с +40 за годините 2000 до 2099, и +20 за годините 1800 до 1899.

Пример: месец май 1895 година е: 9525

Пример: месец май 2003 година е: 0345

Внимание:

Регистър ЕГН се поддържа от ЕСГРАОН а ЛНЧ (личен номер на чужденец) от МВР. Между двата регистъра все още няма връзка и е възможно ЕГН да съвпада с ЛНЧ и обратното.

Пресмятане на контролна цифра за ЛНЧ

ЛНЧ (Личен номер на чужденец се издава на всички чужденци, които възнамеряват да пребивават продължително време в България. Издава се от МВР.

Числата с поредност

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 се умножават съответно по

21, 19, 17, 13, 11, 9, 7, 3, 1,

сумират се получените произведения и резултата се дели на 10. Остатъкът отива като последна контролна цифра.

Полето Тип на идентификатора да има следните допустими стойности:

Ако е юридическо лице може да е: 1) Булстат (NTR) – прави се проверка за валиден Булстат; 2) Дан.номер (VAT) – няма проверка за валидност; 3) *друго* – не се прави проверка за валидност.

Ако е физ. лице: 1) ЕГН (PNO) – проверка за валидно ЕГН ; 2) ЛНЧ (PI) – проверка за валидно ЛНЧ; 3) Номер на лична карта (IDC) – няма проверка за валидност; 4) Номер на паспорт (PAS) – няма проверка за валидност; 5) Номер от НАП (TIN) – няма проверка за валидност; 6) *друго* – няма проверка за валидност.

Полето Тип на идентификатора да се проверява за задължителност във всички случаи, освен когато булстата е FAKE(с проверка за консистентност). Проверяват се следните кодове за Тип на идентификатора:

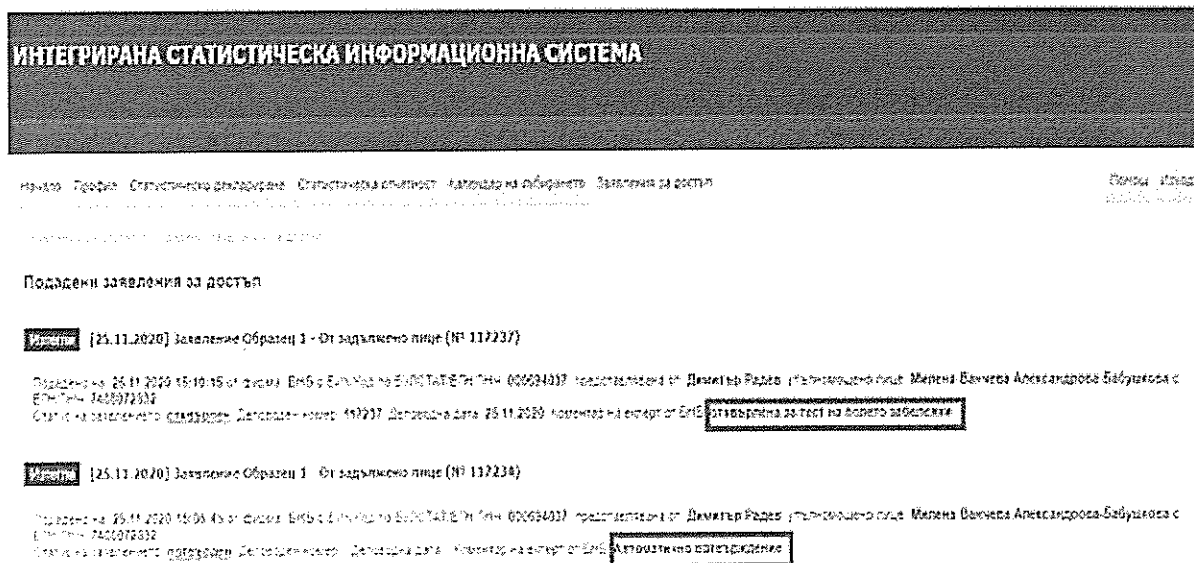
- За Булстат – NTR – Прави се проверка за валиден булстат

- За ЛНЧ – PI: - Прави се проверка за валидно ЛНЧ

- За ЕГН – РНО – Прави се проверка за валидно ЕГН

3.2.4.1.4. Промени в таб Обслужване на заявленията относно поле Коментар

Полето „Забележки“ да не е видимо за външните потребители. Да се добави поле „Коментар на експерт от БНБ“ (както е на портала), което да е видимо за външните потребители. При автоматична обработка на заявление текста „Автоматично потвърждение“ да се слага в полето „Коментар на експерт от БНБ“.

3.2.4.1.5. Създаване на възможност за прикачване на документи при обслужване на заявленията

Да се създаде функционалност (екран Обслужване на заявления за достъп в уеб портала -> таб Обслужване на текущо избраното) за прикачване/добавяне на сканирани документи относно упълномощаване на деклараторите от задължените лица. Всички получени по ел. поща или изтеглени от деловодната система Микси пълномощни/прил. обр. 4 да се добавят към вече подаденото заявление за достъп. Да се поддържат различни форматите pdf, doc, rtf, jpg, bmp и др. и ограничение от най-много 5 файла. Файловете ще се прилагат в обособен за целта панел, който ще представлява списък с приложените до момента файлове и функционалност за добавяне на нови. В екранната форма за обслужване на заявленията се добавя отделен панел, след панела „Междинна обработка“. Както е и за всички останали панели, така и в този, информацията се отнася за текущо избраното заявление от списъка. Този панел има таблица с приложените файлове. Всеки

файл може да се сваля като се избере реда в таблицата и се натисне бутон „Разгледай файла“. Всеки файл може да се изтрие като се избере в таблицата и се натисне бутона „Изтрий файл“.

Над таблицата има следните компоненти:

- а. Бутон „Избери файл за качване“, с който се избира файла за качване. Това е само избор и файла още не е качен.
- б. Комбобокс, с който се указва ролята на файла, т.е. какво представлява той – пълномощно, оттегляне, друго.
- в. Кутийка за кратка забележка, ако потребителя иска да направи някакви уточнения за този файл.
- г. Бутон „Приложи файла“ – натискането на този бутон прави самото прилагане и съхраняване на файла.
- е. След използване на бутона (д), компонентите се зачистват и файла се добавя в таблицата.

3.2.4.1.6. Промени при генериране и изпращане на временна парола на нов контакт

Обединяване на електронни съобщения до потребител за одобрение на заявление и изпращане на временна парола за достъп. Системата да генерира и изпраща временна парола на нов потребител (нов контакт) при изпълнение на две условия – 1. потребителят да е нов за системата и 2. заявлението, в което този потребител участва с роля Декларатор да бъде одобрено от експерт от БНБ. Промяната да се отнася за ръчната обработка на заявления от експерт на БНБ.

В екрана за контакти, при запазване (бутон Запази) на създаден нов контакт да се добави флаг (за нов запис в таблицата или нещо подобно) и контакта става активен. На този етап имейл не се изпраща. При потвърждаване на заявление с участие на контакт с такъв флаг системата генерира временна парола и изпраща имейл, който освен текст за одобрение на заявлението, да съдържа и паролата за достъп, и флага се премахва. При потвърждаване на заявление с контакт, който вече съществува и е активен (контакта не следва да има флаг) системата изпраща имейл, който съдържа само текст за одобрение на заявлението, без парола.

При избор на бутон **Приеми** на заявлението (Основно меню -> Обслужване на заявления за достъп в уеб портала -> Обслужване на текущо избраното), в което дадения нов контакт участва с роля Декларатор, да се активира контакта и да се генерира временна парола на новия потребител. След това ИСИС да генерира електронно

съобщение, което освен досега съществуващия текст за одобрение на заявлението, да съдържа временната парола за достъп на новия потребител и линка за промяна на паролата с нова.

3.2.4.1.7. Нови възможности за търсене

В основно меню Календар -> Конфигуриране на докладването от локални субекти в двата таба *Локални субекти*, за които отговарят респонденти и *Респонденти, отговарящи за локални субекти* да се добавят полета за търсене по ЕГН/Булстат по подобие на съществуващото поле за търсене в частта *Избор на респондент*. В това поле след въвеждане или поставяне на идентификатор и потвърждение с **Enter** или бутон **Търси**, системата да извлича информация за въведения идентификатор.

Гореописаното поле за търсене да се добави на три места до Критерии за търсене, както следва:

- в частта *Локални субекти* на приложения таб,

- в частта *Респонденти* и в частта *Избор на контакти* на приложения таб.

[illegible]

В частта Избор на контакт след колона **Име** Да се визуализира нова колона ЕГН/Булстат на съответния потребител.

3.2.4.1.8. Промени по образците на заявленията

Външните потребители достъпват ИСИС след подаване на заявление Образец 1 или Образец 2, в които избират какъв достъп да получат – стандартен, специфичен или пълен. Подробни описания за видовете достъп и указания за потребителите могат да се видят в Приложение 1 – Видове достъп в ИСИС и Приложение 2 – Указания за видовете заявления и видовете достъп в Портала.

При влизане в системата да се визуализират полета за попълване, спрямо вида на КЕП (личен или професионален), с който потребителят достъпва ИСИС (касае само Образец 2 и Образец 4).

При стандартния достъп лицето подава заявление, в което декларира, че е лице, което ще достъпва Портала и ще подава информацията и заявлението се одобрява автоматично. До сега използвания термин „задължено лице“ се заменя с „отчетна единица“.

При специфичния и пълния достъп лицето подава заявление (Образец 1 или Образец 2), като при избор на един от тези видове достъп на екрана става активен линк/бутон за подаване на Образец 4, който служи за упълномощаване. При избор на този линк/бутон се зарежда Образец 4, в който автоматично се извличат полетата от КЕП/попълненото вече заявление. Потребителят записва заявлението в статус „предоставяне на документи“, а Образец 4 предоставя на представляващия задълженото лице да го подпише с КЕП. Потребителят прикача в системата подписаният с КЕП Образец 4 и подава заявлението. В случай, че не е възможно представляващите да подпишат Образец 4 с КЕП, ще го приемаме разпечатано, подписано и нотариално заверено, изпратено на хартия. Служител на БНБ ще прикача полученият сканиран Образец 4 към заявлението по начина, който се прави в момента. В случай, че имаме преупълномощаване документите, които ще се прикачат могат да бъдат повече от един.

Подаването на Обр.4 и Обр.5 през Портала е с attached подпис. Подаването на и Обр.6 е с detached подпис. Всичко останало (Обр.1, Обр.2, декларации, отчетни форми и заявки за корекция) остава по действащия сега начин (detached подпис).

Използване на attached подписи - добавяне на НМАС. Във файла се добавя (в примера в долния ляв ъгъл на първа страница) криптографски хеш, аналог на електронния подпис, но използващ симетричен ключ. Такъв хеш не може да се проверява от потребителите, а само от програмата (в случая ИСИС), която го е генерирала. За задачата, която имаме – проверка, че файлът, който се прилага, е генериран от ИСИС и се отнася за конкретно заявление.

За целта ще бъде необходимо да бъде добавен още един статус в процеса на обработка на заявленията – „предоставяне на документи“. Този статус е необходим с цел потребителите да не могат да подават заявления, при които има разминаване на информацията в заявлението и в Обр.4.

Необходима е промяна в системата с цел да има повече от едно активно заявление, тъй като ако остане както е досега да има само по едно активно копие за редакция за обр. 1 и обр.2 ще затрудним потребителите, които имат достъп да подават информация за повече от едно юридическо лице.

Служител на БНБ разглежда електронно подписания Образец 4/хартиния вариант и одобрява /отхвърля/ избира междинен статус за заявлението.

В случай, че с подпис на физическо лице – представляващ дружеството, искат пълен достъп, се подава на всеки 2 г. заявление без пълномощно. Служител на БНБ одобрява заявлението въз основа на информацията в ТР.

Достъпът с одобреното заявление за пълен/специфичен до системата с предоставен Образец 4 е за срок от 2 год. независимо от валидността на КЕП. В случай, че сертификатът изтече преди края на 2-те години, потребителят може да си поднови достъпа чрез бутон „Обнови данни за сертификат“. След изтичането на 2-те години, подновяването на достъпа е с подаване на ново заявление и нов Образец 4. При изтичането на срока от 2 год. на заявление за пълен/специфичен достъп се изпраща напомнителен имейл един месец преди изтичане на срока. Ако потребителят не подаде ново заявление с нов Образец 4, достъпът му се прекратява, вкл. изпращането на имейли и заявлението се отменя автоматично.

При попълване на Образец 4, след като се копират всички полета от основното заявление, те не могат да се модифицират от потребителя. Потребителят може да редактира/ попълни само полета за тримата представляващи в секция 1. Ако потребителят забележи грешка, тя се коригира в основното заявление. 2. В Образец 4, полетата за номер и дата (най-горе на втора страница) се попълват с номера на основното заявление и датата, когато то е проверено и е преминато към попълване на Образец 4. Образец 4 може да се попълва винаги (незадължително) в системата, когато достъпа в основното заявление е пълен или специфичен. Не се правят проверки в системата за случаите, когато се иска пълен или специфичен достъп, но не се изисква упълномощаване – например – физическо лице докладва за себе си или управителя на фирмата докладва за собствената си фирма. Когато се използва бутона „Изтегли/ Разпечатай“ се извежда попълнен с данните от основното заявление Образец 4. После той се дописва с химикал и се прилага към заявлението или се изпраща на хартия.

Достъпът с одобреното заявление за стандартен достъп до системата е за срока на валидността на КЕП. Подновяването на достъпа е чрез Обнови данни за сертификат, независимо дали е персонален или професионален КЕП.

Фрагментите за номера и идентификатора на сертификата се премахват от генерирания pdf-формуляр.

Да се актуализират съобщенията за грешка, които се генерират след „Проверка“ при подаване на заявления. Разработен е файл с проверките и съобщенията за грешки.

Предвижда се да има гратисен период, през който потребителите да ползват предоставения достъп по предходните заявления. След изтичането на този период всички заявления подадени и потвърдени по старите указания следва да бъдат отменени. Тъй като отмяната следва да се случи веднага след изтичането на гратисния период, то това следва да бъде извършено от разработчика.

3.2.4.1.9. Промени в Регистър МИС във връзка с промените при достъпа до Портала

При потвърждаване на заявление, в което е въведена информация за МИС и този МИС липсва в регистъра се създава автоматично. Полето *Дата на създаване* (за ЕТ и юридически лица) отпада от заявленията и не е задължително поле при автоматично създаване на МИС. Прието е, когато няма попълнена информация за това поле, да се слага стойност по подразбиране и това да е 1.1.1900. Да се промени „Дата на създаване“ на „Дата на създаване/раждане“.

Полетата за *представляващи* няма да бъдат задължителни в регистър МИС и няма да се извличат от заявления, отпада и полето за факс. Информацията за представляващите лица следва да може да се попълни ръчно в Образец 4 и не се съхранява в системата. Проверката за представляващ отпада, това поле не се изисква да е попълнено. При автоматичното създаване на МИС, полето за представляващ не се попълва. В обр.4 полето за представляващ се попълва ръчно от потребителя, това поле не се записва никъде в системата. Ще се ползва само при проверката от експерт от БНБ дали лицето, което е подписало (и е записано като представляващ) и е подписало обр.4 е същото и в търговския регистър.

Ще бъде добавено ново поле за **официален имейл** на МИС, който трябва да се включи в регистъра. Имейлът от заявлението, който е най-отдолу под името Електронна поща (на лицето, подаващо информация или на отчетната единица - имейлът е на отчетната единица, в секция 2) да се съхранява в регистър МИС в ново поле, което да се казва Имейл на МИС (ново поле за Регистър МИС, което не е задължително).

Полето за *адрес* се разделя на 3. Трите полета ПК, Населено място и Адрес не са задължителни за Регистър МИС, но са задължителни за заявленията за отчетната единица и незадължителни за упълномощеното/предоставящото лице. Отчетните лица са местни лица и е редно да имат адрес в България. Лицата предоставящи информация/упълномощените лица обаче може би могат да са с адрес в чужбина. Полето Населено място да бъде направено както е за полето HQ_CITY (Град (седалище)). Да се избира от номенклатура, при въвеждане името на град, ако намери съвпадение да го избира, при повече от едно съвпадение се отваря списъка с номенклатурата с намерените съвпадения и да може да се избира по кода по ЕКАТЕ.

При попълване на Обр. 1 с персонален сертификат Адрес е задължително поле. Трябва да променим думите от „Пълен адрес на седалище“ на „Пълен адрес“ и в

указанията да им пишем с червени букви за юридически лица се пише адрес на седалището.

Полето ЕГН и Булстат се обединява в заявленията като се добавя поле *Тип на идентификатор*, с което се определя дали е ЕГН или Булстат. При възможност тази информация да се извлича от КЕП.

Полето *Име/Наименование на латиница* се визуализира в заявленията, информацията се извлича от КЕП (при възможност) и се записва в регистър МИС, като това не е задължително поле при автоматично създаване на МИС. Полето е задължително само за юридически лица.

При попълването на заявление при въвеждане на идентификатора, в случай че съществува такъв МИС, информацията се извежда от системата и се визуализира на екрана (в полетата, в които пише Извлича се от ИСИС). В указанията е заложен текст, според който ако информацията не е актуална, корекцията следва да бъде извършена от служител на БНБ и с подаване на Заявление не се позволява редакция. След одобряване на заявлението, потребителите ще могат да правят промени по данните за задълженото лице. Техните промени ще генерират заявка за промяна, която служител на БНБ да одобри.

Да се създава автоматично МИС само с идентификатор, име и имейл и тези полета (включително дата на създаване) да са задължителни за Регистър МИС. Полетата Име на латиница, ПК, Населено място и адрес са задължителни само за заявленията. В приложението за експерти работят бутоните Използвай информация за упълномощено лице и Използвай информация за МИС, като информацията се изтегля от секциите, в които се съдържа. За бутон Използвай информация за задължено лице считаме, че няма да има промяна в логиката.

Взаимовръзките между задължителните полета за попълване в заявленията и полетата от Регистър МИС могат подробно да се разгледат в Приложение 3 и Приложение 4 – Полета в регистър МИС – задължителни и незадължителни.

3.2.4.1.10. Промени в изпращането на уведомителни съобщения от системата във връзка с промяната в достъпа до Портала

При одобрено заявление за стандартен достъп потребителят получава имейли за дължими отчетни форми, без да е указано за кои регистрации и какви форми. Имейлите за получена отчетна форма и резултатите от експертен контрол за приета форма, отхвърлена форма и причини за отхвърляне на формата също се получават. Вижда само

подадените от него (като контакт) декларации и отчетни форми. В имейла трябва да присъства ЕИК на отчетните единици, за които дължи съответните форми.

При потребители със стандартен достъп имейлите се получават винаги, докато не се откажат от достъпа си до нашата система с Образец 5 или Образец 6 или ако администратор от БНБ не отнеме достъпа.

При одобрено заявление за пълен достъп потребителят получава имейли за дължими отчетни форми, с прикачена информация кои са. Имейлите за получена отчетна форма и резултатите от експертен контрол за приета форма, отхвърлена форма и причини за отхвърляне на формата също се получават. Вижда всички подадени декларации и отчетни форми за този МИС. При пълен достъп няма промяна спрямо сегашното положение.

При одобрено заявление за специфичен достъп потребителят получава имейли за дължими отчетни форми, без да е указано кои са. Имейлите за получена отчетна форма и резултатите от експертен контрол за приета форма, отхвърлена форма и причини за отхвърляне на формата също се получават. Вижда само подадените от него (като контакт) декларации и отчетни форми и според посочения достъп в заявлението (конкретна форма и/или декларация или форма и декларации подадени от конкретен контакт).

Онагледената и синтезирана информация за всички видове достъп може да се разгледа в Приложение 1 – Видове достъп в ИСИС.

3.2.4.1.11. Отмяна на достъп

Задължените лица могат да подадат уведомление за отнемане на права на достъп – Образец 5, което да е подписано с електронен подпис на представляващите задълженото лице или на хартия подписано (без нотариална заверка). В случай, че лице желае да прекрати достъпа си до ИСИС, подава Образец 6, електронно подписан от самото лице или Образец 6 се подава от дружеството, чийто служител е лицето, чийто достъп ще се прекрати. Образецът се подава електронно подписан от представляващия дружеството или на хартия, подписан и без нотариална заверка. Тези образци се подават през системата, но ще се обработват ръчно, тъй като се очаква да са малко на брой. В случай, че след въвеждането на промените се окаже, че са много, ще се търси вариант за автоматизация.

3.2.4.1.12. Необходими промени за защита от автоматизирано изпращане на заявления

Системата да има възможност да следи за нереално голям брой подадени заявления или декларации/отчетни форми от един потребител и да изпраща съобщение към администраторите на системата. Ще се прецени какъв интервал от време да изберем. Например, подаване на няколко форми в рамките на 60 секунди от един потребител е нереално и е възможно формите да са изпратени от програма.

Необходимо е да се следят броят на заявки от един потребител (контакт) и сертификат с цел защита от автоматизирано изпращане на заявления. Ще се отчитат само *подаванията* на заявления, входни форми, декларации и заявки за промяна. Ще бъде добавена обща формална проверка, която ще се изпълнява заедно с другите (на бутоните Провери и при проверка преди подаване), която ще казва, че се подава твърде често. Например ако се подава отново 3-то (или друго число) в рамките на последните 5 минути (или друго число), проверката ще извежда съобщение „Моля изчакайте с подаването на заявление или входна форма или декларация или заявка за промяна“. При подаване на повече от зададеното (например 40) за определен интервал (например час) ще се прави временно блокиране, което ще се разблокира след зададен от вас интервал от време (например 1 час). Разблокирането ще се прави асинхронно, от допълнителна задача във фонов режим (която ще работи/ проверява например през 5-10 минути) и е възможно разблокирането да не стане точно на секундата след зададения интервал от време.

Защитата следва да сработва автоматично. Информация за блокирането да се направи в Работа с WEB потребители, в нов таб с кой, кога, за колко време, причина за блокиране и възможност за филтър по идентификатор, за период (от дата до дата) и на този екран да има опция за слагане на отметка вкл./изкл. „Блокиран“. Не следва да има уведомяване по имейл за блокиран потребител. Ако вътрешен потребител на ИСИС има необходимост да провери има или няма блокирани потребители – ще провери в системата. Но ако се включи много пъти блокирането – много потребители (например над 50), много пъти се блокира един потребител (например над 10 пъти в рамките на един месец) да има уведомяване по имейл (както е при схемите, които работят прекалено дълго време). Известяването за твърде много блокирания може да се направи също асинхронно, програмата да следи за твърде много блокирания и ще известява експерт, по стандартния за ИСИС начин – със имейл по нерегулярно събитие. Допълнително вътрешен потребител на ИСИС да може да блокира потребител и ако е блокиран ръчно, трябва да се разблокира отново ръчно.

Служителите обработващи заявления следва да имат възможност да деактивират/активират заявления, с цел блокиране на достъпа или възстановяване след блокиран достъп. Потребител с КЕП на деактивирано заявление да не може в следващите час (два или колкото решим време) да ползва системата.

С цел временно блокиране на достъпа или възстановяване след блокиран достъп да се активира/деактивира потребител (контакт) за определено юридическо лице, а не целия достъп на потребител (контакт). Деактивирането и активирането да е автоматично, но да има възможност за намеса на вътрешен потребител на ИСИС.

3.3. МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Услугите, свързани с настоящата заявка ще се извършват в сградата на Възложителя, находяща се в гр. София 1000, пл. „Княз Александър I“ № 1.

3.4. СРОКОВЕ

Срокът на изпълнение на договора е до 5 (пет) месеца, считано от датата на подписването му, като за дата на подписване се счита датата от деловодния номер на възложителя.

3.5. ПРИЕМАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЗАЯВКАТА

Приемането на изпълнението на възложените актуализации се осъществява чрез подписването на двустранен предавателно-приемателен протокол. За всички реализирани изменения и допълнения на ИСИС следва да бъдат проведени своевременни обучения на потребителите и администраторите на Системата, както и да бъде актуализирана съответната системна документация.

3.6. ГАРАНЦИОННА ПОДДРЪЖКА

Изпълнителят следва да осигури гаранционна поддръжка за срок от 1 (една) година за приетата актуализация на информационната система. Срокът на гаранционна поддръжка на приетата актуализация започва да тече от датата на приемането ѝ, удостоверена с подписване на съответния двустранен предавателно-приемателен протокол.

В рамките на гаранционната поддръжка, изпълнителят следва да отстранява всички инциденти и/или проблеми, възникнали във връзка с или по повод извършените

от него актуализации. В гаранционната поддръжка не се включва добавянето на нова функционалност.

Задълженията на изпълнителя по гаранционната поддръжка остават валидни до изтичане на съответните гаранционни срокове за извършените актуализации на Системата и при прекратяване на договора.

Гаранционната поддръжка се извършва през работни дни, във времето между 8:30 и 18:00 часа или до завършване на работата при проблем/инцидент с най-висок приоритет.

3.7. ВРЕМЕ ЗА РЕАКЦИЯ И ВРЕМЕ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ/ИНЦИДЕНТИ ПРИ ГАРАНЦИОННА ПОДДРЪЖКА

№	Ниво на приоритет на проблем/инцидент	Описание	Време за реакция	Време за отстраняване на проблем/инцидент
1.	Най-висок приоритет	Възникналият проблем/инцидент предизвиква прекъсване на работата по изпълнение на значими по важност задачи на банката, свързани с репутационния риск	до 4 (четири) часа след уведомяването на изпълнителя	до 1 (един) работен ден след уведомяването на изпълнителя
2.	Висок приоритет	Възникналият проблем/инцидент предизвиква спиране на работата на определени бизнес процеси в банката	до 1 (един) работен ден след уведомяването на изпълнителя	до 3 (три) работни дни след уведомяването на изпълнителя
3.	Среден приоритет	Възникналият проблем/инцидент предизвиква трудности при изпълнението на определени бизнес процеси в банката	до 2 (два) работни дни след уведомяването на изпълнителя	до 5 (пет) работни дни след уведомяването на изпълнителя
3.	Нисък	Възникналият	до	до

№	Ниво на приоритет на проблем/инцидент	Описание	Време за реакция	Време за отстраняване на проблем/инцидент
	приоритет	проблем/инцидент предизвиква неудобства при изпълнението на определени бизнес процеси в банката	3 (три) работни дни след уведомяването	7 (седем) работни дни след уведомяването на изпълнителя
4.	Аварийна ситуация	Ситуация, при която системата не работи изцяло или частично	Отзоваване до 2 часа на място – сградата на БНБ	Продължаване на работата с екипите на БНБ до отстраняване на проблема/инцидента

Редът на отстраняване на проблемите се определя в зависимост от техния приоритет.

3.8. ЦЕНТЪР ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА КЛИЕНТИ / HELPDESK В РАМКИТЕ НА ГАРАНЦИОННАТА ПОДДРЪЖКА

В центъра за обслужване на клиенти [REDACTED], Възложителя регистрира възникналите проблеми/инциденти.

3.9. ПРОЦЕДУРА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОБЛЕМИ/ИНЦИДЕНТИ

3.9.1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Идентификацията на проблеми/инциденти се извършва от служителите на дирекция „Статистика“, ИТ администратор или друг служител на дирекция „Информационни системи“ при системни ИТ проблеми. Съответният служител информира собственика на информационния актив в БНБ и регистрира проблема (инцидента) в Системата Service Desk на БНБ и Системата Helpdesk на Изпълнителя или при необходимост уведомява Изпълнителя по e-mail, като изпраща типова форма за описание на проблема (инцидента).

3.9.2. РЕГИСТРАЦИЯ

Регистрацията на проблеми (инциденти) включва уведомяване и изпращане на минимум следните задължителни атрибути:

- Уникален пореден номер
- Система
- Описание на проблема (инцидента)
- Степен на влияние
- Приоритет за разрешаване
- Дата и час на възникване
- Дата и час на регистрация
- Име на служител или система, идентифициращи инцидента
- Свързан ли е с други инциденти

3.9.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Изпълнителят отстранява проблемите и реагира при инциденти/проблеми в сроковете по т. 3.7.
- Изпълнителят информира служителя на БНБ, извършил идентификацията на проблема (инцидента), за фактически извършената работа в първия работен ден след края на съответния срок по т. 3.7. чрез протокол за извършена работа.
- Отстраняването на инциденти/проблеми в Системата, свързани със сигурността, се извършва в съответствие с процедурата за действия при инциденти, свързани със сигурността на информационните системи в БНБ.

4. ЗАЩИТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

Всяка от страните се задължава да пази в поверителност и да не разкрива или разпространява информация за другата страна, станала ѝ известна при или по повод изпълнението на заявката включително и след прекратяването на същите, неограничено във времето.

Забележка: Към Техническото си предложение участникът следва да приложи подробно описание на услугите по проектиране, разработка и внедряване на подобрения, изменения и допълнения на Интегрирана информационна статистическа система (ИСИС)

Приложение 1
ВИДОВЕ ДОСТЪП В ИНТЕГРИРАНАТА СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Вид достъп	Срочност	Функции	Видове КЕП	Подновяване	Упълномощаване	Прекратяване на достъп	Отнемане на достъп
Стандартен	Безсрочен	<ul style="list-style-type: none"> • Подава всички статистически форми и декларации за посочената Отчетна единица. • Достъпва само информацията за Отчетната единица, която той, като потребител на ИСИС е подал (със същия идентификатор – ЕГН/ЛНЧ/др.) • Получава известия за дължими данни за посочената в заявлението Отчетна единица. Известията информират потребителят за задължение за предоставяне на данни, като не съдържат информация, която представлява индивидуални статистически данни или информация относно притежаваните от Отчетната единица активи/пасиви, вкл. и какви отчетни форми дължи. • Резултатът от проверките по формите е общ, вкл. и от експертния контрол. • Потребителят може да редактира информацията за Отчетната единица. 	професионален или персонален	Подновяване с бутон Поднови данните за сертификат	не	При изтичане на валидността на сертификата, в случай че <u>не е</u> натиснат бутон Поднови данните за сертификат	Чрез Образец 5 или Образец 6 Достъпът може да бъде отнет и по преценка на администратор на ИСИС
Пълен	2 години	<ul style="list-style-type: none"> • Подава всички статистически форми и декларации за посочената в заявлението Отчетна единица. • Достъпва цялата информация за Отчетната единица, налична в ИСИС • Получава известия за дължими данни за посочената в заявлението Отчетна единица. Известията съдържат всичката информация, която се изпраща към момента. • Резултатът от проверките по формите се изпраща както досега. • Потребителят може да редактира информацията за Отчетната единица. 	професионален или персонален	При изтичане валидността на КЕП, подновяване с бутон Обнови данните за сертификат. При изтичане на срок от 2 години е необходимо подаване на ново заявление и нов Образец 4	Образец 4	При изтичане на валидността на сертификата, в случай че <u>не е</u> натиснат бутон Поднови данните за сертификат или <u>2 години</u> след одобряване на достъпа	Чрез Образец 5 или Образец 6 Достъпът може да бъде отнет и по преценка на администратор на ИСИС
Специфичен	2 години	<ul style="list-style-type: none"> • Подава всички статистически форми и декларации за посочената в заявлението Отчетна единица. • Достъпва информацията за Отчетната единица, по начина, указан в заявлението (както досега), както и информацията, която той, като потребител на ИСИС е подал • Получава известия за дължими данни за посочената в заявлението Отчетна единица. Известията информират потребителя за задължение за предоставяне на данни, като не съдържат информация, която представлява индивидуални статистически данни или информация относно притежаваните от Отчетната единица активи/пасиви, вкл. и какви отчетни форми дължи. • Резултатът от проверките по формите е общ, вкл. и от експертния контрол. • Потребителят може да редактира информацията за Отчетната единица. 	професионален или персонален	При изтичане валидността на КЕП, подновяване с бутон Обнови данните за сертификат. При изтичане на срок от 2 години е необходимо подаване на ново заявление и нов Образец 4	Образец 4	При изтичане на валидността на сертификата, в случай че <u>не е</u> натиснат бутон Поднови данните за сертификат или <u>2 години</u> след одобряване на достъпа	Чрез Образец 5 или Образец 6 Достъпът може да бъде отнет и по преценка на администратор на ИСИС

Приложение 2
УКАЗАНИЯ ЗА ВИДОВЕТЕ ЗАЯВЛЕНИЯ И ВИДОВЕТЕ ДОСТЪП В ПОРТАЛА

За кого ще подавате информация	С какъв КЕП ще подавате информация	Какъв достъп искате да получите	Какви действия можете да извършите	Необходим документ за упълномощаване	Валидност на достъпа	Обслужване	След изтичане на достъпа	Кой образец на заявление трябва да попълните
За себе си като физическо лице	Персонален	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)		Образец 1
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации			експерт		
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					
За физическо лице, което ме е упълномощило да го представлявам	Персонален или професионален	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)		Образец 2
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации	Образец 4	срок от 2 години	експерт	Заявлението автоматично се отхвърля от системата и се прекратява достъпа	
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					
За юридическо лице, което представлявам самостоятелно	Персонален	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)		Образец 2
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации		срок от 2 години	експерт	Заявлението автоматично се отхвърля от системата и се прекратява достъпа	
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					
	Професионален КЕП с титуляр отчетната единица	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУКЕП е ЕГН/ЛНЧ)		Образец 1
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации		срок от 2 години	експерт	Заявлението автоматично се отхвърля от системата и се прекратява достъпа	
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					

За юридическо лице, на което съм служител или представляващ, но не самостоятелно	Персонален	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУЕП е ЕГНЛНЧ)		Образец 2
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации	Образец 4	срок от 2 години	експерт	Заявлението автоматично се отваря от системата и се прекратява достъпа	
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					
	Професионален КЕП с титуляр отчетната единица	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУЕП е ЕГНЛНЧ)		Образец 1
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации	Образец 4	срок от 2 години	експерт	Заявлението автоматично се отваря от системата и се прекратява достъпа	
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					
За юридическо лице, на което не съм служител или представляващ	Персонален или професионален с титуляр различен от отчетната единица	Стандартен	Подава всички декларации/отчети Достъпва само данните, подадени от него Променя декларации, подадено от него	Не	безсрочен	автоматично (в случай че идентификаторът на автора в КУЕП е ЕГНЛНЧ)		Образец 2
		Пълен	Подава всички декларации/отчети Достъпва всички данни за отчетната единица Променя всички декларации	Образец 4	срок от 2 години	експерт	Заявлението автоматично се отваря от системата и се прекратява достъпа	
		Специфичен	Подава всички декларации/отчети Достъпва данни съгласно избраните декларации/отчети Променя декларации съгласно избраните в заявлението					

Допълнителни разяснения

Персонален КЕП – титулярът и авторът на КЕП са едно и също физическо лице

Професионален КЕП – титулярът на КЕП е юридическо лице, а авторът на КЕП е физическо лице, което може да го представлява, например негов служител

Стандартен достъп - Мога да подавам всички Декларации-форми и Отчетни форми. Мога да достъпвам информацията, която аз съм подал в ИСИС и да променям подадените от мен Декларации-форми.

Специфичен достъп - Мога да подавам избрани в заявлението декларации/отчети. Достъпвам данни съгласно избраните декларации/отчети. Мога да променям декларации съгласно избраните в заявлението.

Пълен достъп - Мога да подавам всички Декларации-форми и Отчетни форми. Мога да достъпвам цялата информация за отчетната единица, както и да променям подадени декларации-форми.

Приложение 3
ВЗАИМОВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАЯВЛЕНИЯ И РЕГИСТЪР МИС

Вид сертификат	Какъв образец подава	Подава за:	Задължителни полета за заявлението					Поле от регистър МИС	Задължително за регистър МИС да/не	Скрити полета
персонален	Образец 1	себе си (физическо лице)	секция 1 (автор на КЕП)	създава се контакт	Тип Идентификатор					
					Стойност на Идентификатор					
					Телефон					
					Електронна поща 1					
					Електронна поща 2					
			секция 2 (отчетно лице)	създава се МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор		да		
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)		да		
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница		не		
					Дата на създаване/раждане	35. Дата на създаване		да		
					ПК	8. Пощенски код (седалище)		не		
					Населено място	9. Населено място		не		
					Адрес	10. Адрес		не		
					Телефон	11. Телефон		да		
					Електронна поща	13. Електронна поща		да		
персонален	Образец 2	друго физическо лице	секция 1 (автор на КЕП)	създава се контакт и МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор		да		секция 1 (титуляр на КЕП)
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)		да		
					Телефон	11. Телефон		да		
					Електронна поща 1	13. Електронна поща		да		
					Електронна поща 2					
			секция 2 (отчетно лице)	създава се МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор		да		
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)		да		
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница		не		
					Дата на създаване/раждане	35. Дата на създаване		да		
					ПК	8. Пощенски код (седалище)		не		
					Населено място	9. Населено място		не		
					Адрес	10. Адрес		не		
					Телефон	11. Телефон		да		
					Електронна поща	13. Електронна поща		да		

Приложение 3
ВЗАИМОВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАЯВЛЕНИЯ И РЕГИСТЪР МИС

2

персонален	Образец 2	юридическо лице	секция 1 (автор на КЕП)	създава се контакт и МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	секция 1 (титуляр на КЕП)
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща 1	13. Електронна поща	да	
			секция 2 (отчетно лице)	създава се МИС	Електронна поща 2			
					Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница	не	
					дата на създаване	35. Дата на създаване	да	
					ПК	8. Пощенски код (седалище)	не	
					Населено място	9. Населено място	не	
					Адрес	10. Адрес	не	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща	13. Електронна поща	да	
професионален	Образец 1	юридическо лице титуляр на КЕП	секция 1 (автор на КЕП)	създава се контакт	Тип Идентификатор			
					Стойност на Идентификатор			
					Телефон			
					Електронна поща 1			
			секция 2 (отчетно лице)	създава се МИС	Електронна поща 2			
					Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница	не	
					дата на създаване	35. Дата на създаване	да	
					ПК	8. Пощенски код (седалище)	не	
					Населено място	9. Населено място	не	
					Адрес	10. Адрес	не	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща	13. Електронна поща	да	

Приложение 3
ВЗАИМОВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАЯВЛЕНИЯ И РЕГИСТЪР МИС

3

професионален	Образец 2	друго юридическо лице	секция 1 (автор на КЕП)	създава се контакт	Тип Идентификатор			
					Стойност на Идентификатор			
					Телефон			
					Електронна поща 1			
					Електронна поща 2			
			секция 1 (титуляр на КЕП)	създава се МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница	не	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща	13. Електронна поща	да	
			секция 2 (отчетно лице)	създава се МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница	не	
					дата на създаване	35. Дата на създаване	да	
					ПК	8. Пощенски код (седалище)	не	
					Населено място	9. Населено място	не	
					Адрес	10. Адрес	не	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща	13. Електронна поща	да	
професионален	Образец 2	физическо лице	секция 1 (автор на КЕП)	създава се контакт	Тип Идентификатор			
					Стойност на Идентификатор			
					Телефон			
					Електронна поща 1			
					Електронна поща 2			
			секция 1 (титуляр на КЕП)	създава се МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница	не	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща	13. Електронна поща	да	
			секция 2 (отчетно лице)	създава се МИС	Тип Идентификатор	39. Тип идентификатор	да	
					Стойност на Идентификатор	1. Булстат (ново име идентификатор)	да	
					Име на латиница	4. Име/Наименование на латиница	не	
					Дата на създаване/раждане	35. Дата на създаване	да	
					ПК	8. Пощенски код (седалище)	не	
					Населено място	9. Населено място	не	
					Адрес	10. Адрес	не	
					Телефон	11. Телефон	да	
					Електронна поща	13. Електронна поща	да	

Приложение 4
ПОЛЕТА В РЕГИСТЪР МИС

№	Име	Задължителен за всички	Задължителен за юридически лица	Задължителен за физ. лица	Поле от заявлението при автоматично създаване на МИС
1	Булстат (ново име идентификатор)	Да	Да	Да	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП - МИС 1, секция 1 (автор на КЕП), стойност на идентификатор; МИС 2, секция 2, стойност на идентификатор Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титляр на КЕП), стойност на идентификатор; МИС 2, секция 2, стойност на идентификатор
2	Държава на крайна контролираща единица	Не	Не	Не	
3	Тип на субекта	Да	Да	Да	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП е физическо лице Ако заявлението е подадено с професионален КЕП е юридическо лице
4	Име/Наименование на латиница	Не	Не	Не	
5	Име/Наименование	Да	Да	Да	
6	Активност	Да	Да	Да	При автоматично създаване се попълва по подразбиране стойност 1
7	Правна форма	Не	Не	Не	
8	Пощенски код (седалище)	Не	Не	Не	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП, секция 2 (отчетно лице), ПК Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титляр на КЕП), ПК; МИС 2, секция 2, ПК
9	Град (ново име Населено място)(седалище)	Не	Не	Не	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП, секция 2 (отчетно лице), Населено място Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титляр на КЕП), Населено място; МИС 2, секция 2, Населено място
10	Адрес (седалище)	Не	Не	Не	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП, секция 2 (отчетно лице), Адрес Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титляр на КЕП), Адрес; МИС 2, секция 2, Адрес

Приложение 4
ПОЛЕТА В РЕГИСТЪР МИС

2

11	Телефон	Да	Да	Да	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП - МИС 1, секция 1 (автор на КЕП), телефон; МИС 2, секция 2, телефон; Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титуляр на КЕП), телефон; МИС 2, секция 2, телефон
12	Факс	Не	Не	Не	отпада
13	Електронна поща	Да	Да	Да	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП - МИС 1, секция 1 (автор на КЕП), електронна поща; МИС 2, секция 2, електронна поща Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титуляр на КЕП), електронна поща; МИС 2, секция 2, електронна поща
14	Електронна поща - Декларации	Не	Не	Не	
15	Електронна поща – СПБ-6А и СПБ-6Б	Не	Не	Не	
16	Електронна поща – СПБ-11	Не	Не	Не	
17	Електронна поща – СПБ-12	Не	Не	Не	
18	Представяващо лице	Не	Не	Не	
19	Представяващо лице	Не	Не	Не	
20	Представяващо лице	Не	Не	Не	
21	Институционален сектор ESA 95	Не	Не	Не	
22	Институционален сектор ESA 2010	Не	Не	Не	
23	Подсектор по ESA 2010	Не	Не	Не	
24	Основна икономическа дейност (КИД 2008)	Не	Не	Не	
25	Основна икономическа дейност (НКИД 2003)	Не	Не	Не	
26	Регистриран капитал	Не	Не	Не	
27	MFI код	Не	Не	Не	
28	Тип на местното лице (стар)	Не	Не	Не	
29	Тип на местното лице по BPM6	Не	Не	Не	
30	Инвестиционна политика на OFIs, ИФ, ЗК, ПФ и ИП	Не	Не	Не	
31	Преобразуване (код)	Не	Не	Не	
32	Начална дата	Да	Да	Да	По подразбиране се слага 01.01.1900
33	Крайна дата	Да	Да	Да	По подразбиране се слага 01.01.2500
34	Маркер за Предприятия със специална инвестиционна цел	Не	Не	Не	
35	Дата на създаване	Да	Да	Да	Взема се от заявлението, секция 2. Ако няма попълнено такова поле се слага по подразбиране 01.01.1900 г.
36	Дата на заличаване	Не	Не	Не	
37	Представител - стар	Не	Не	Не	
38	Булстата е FAKE	Не	Не	Не	
39	Тип идентификатор	Да	Да	Да	Ако заявлението е подадено с персонален КЕП - МИС 1, секция 1 (автор на КЕП), тип на идентификатор; МИС 2, секция 2, тип на идентификатор Ако заявлението е подадено с професионален КЕП - МИС 1, секция 1 (титуляр на КЕП), тип на идентификатор; МИС 2, секция 2, тип на идентификатор